

چائز ن تے ہمزرا

جی۔ ایم۔ چوہدری

چائنہ تے ہمنیرا

جی۔ ایم۔ چوہدری

سی پی آئی پبلی کیشنز، کے آرائیل روڈ، راولپنڈی۔ فون: 051-4478717

تقسیم کنندگان : فیڈرل لام ہاؤس، مہیاں پلازہ، چاندنی چوک، راولپنڈی۔ فون: 051-4843011

سارے حقوق لکھاری کول رکھویں نیں

: ضابطہ :

چائن تے ہنیرا	:	کتاب دا ناں
جی۔ ایم۔ چوہدری	:	شاعر
ستمبر، ۲۰۰۸ء	:	چھپن ورہ
۵۰۰	:	تعداد
سی پی آئی پبلی کیشنز، کے آرائیل روڈ، راولپنڈی	:	چھاپن ہار
فیڈرل لاء ہاؤس، میاں پلازہ، چاندنی چوک،	:	تقسیم کار
راولپنڈی۔ فون: 051-4843011	:	
روپے	:	مئل
حاجی حنیف اینڈ سنز، لاہور	:	چھاپہ خانہ
978-969-557-047-0	:	ISBN

انتساب

اوہناں دے ناں
 جہاں نیں ایس پنجابی بولی
 نوں جیند ارکھیا اے
 تے

بڑی وڈیا ئی نال ہر ویلے بول دے نیں
 تے اوہناں دے وی ناں جہاں اسیں
 پیار کرنے آں پر اوہ نہیں کر دے

ویروا

صفء نمبر	عنوان	نمبر شمار
iii	انتساب	
v	ویروا	
ix	اپنی گل	
1	ہنریاں وچ لو	.1
3	پیار دیاں سدھراں	.2
5	گجھ اج دیاں گلاں	.3
7	را نجنھن یونیورسٹی	.4
10	غلامی	.5
12	فرقے	.6
14	عشق داروگ	.7
16	سیاست تے ہوس	.8
18	میرے یارا لبھیلو ابھرے وانگ ہرنی جوان اوہ - غزل	.9
20	مہنگائی ایہہ مہنگائی	.10
23	مٹھیاں درداں	.11
25	اج دی ہیر	.12
28	لہودارنگ	.13

- 30 .14 نواں تماشہ
- 33 .15 اکھاں دانور
- 35 .16 ٹھنڈیاں ہواواں دے ہوکے
- 37 .17 ہونی
- 40 .18 چوڑا پا کے شرمائی
- 42 .19 بیلے دیاں کلیاں تے مہل
- 44 .20 روح اک بلدا دیوا
- 47 .21 دل دا چائن
- 49 .22 مہلاں نی خوشبو
- 50 .23 سدھراں
- 51 .24 ملن دی رات
- 53 .25 پنجابن میار دیدیاں تا نگھاں
- 55 .26 آسرے
- 57 .27 مہل تے خوشبو
- 59 .28 بہاراں آئیاں
- 61 .29 تا نگھاں
- 63 .30 دلاں اندر ہنیرے
- 65 .31 ڈونگھیاں شاماں
- 67 .32 کنوں آکھاں؟
- 71 .33 چن تے سورج
- 73 .34 آج دادور، تے آج دی کہانی
- 77 .35 گل مکاؤ، مٹی پاؤ

79	پر دیسی	.36
81	اوکھیاں منزلاں	.37
83	تیرے چھیل چھیلی جوانی اے، آفتاں نیں نین تیرے - غزل	.38
85	چڑھدی جوانی پنجابن دی	.39
87	ست رنگیاں تتلیاں	.40
89	تیرے تے میرے عشق دے چرچے، لوک آکھن شیدائی نیں - غزل	.41
91	عشق دی ریت	.42
93	وساہ دے ڈنگ	.43
95	نھلتاں نہیں بدلدیاں	.44
97	عشق دی ذات	.45
100	زمانے دے رنگ	.46
102	عشق گھائے داسودا	.47
105	وڈا بنگلہ تے لمی کار ہووے	.48
107	ظلم دی ہنیری رات	.49
109	پیڑاں عشق دیاں	.50
110	غربی دی کند	.51
112	رمزاں دل والیاں	.52
114	اوہ ویلا دور نہیں	.53
116	جمہور داسویرا	.54
119	راہداریاں دے مہل	.55
121	نا اعتبار کریں	.56
123	اُجھڑے شہر	.57

124	لوڑاں دیاں سدھراں	.58
126	لکھ نصیباں دے	.59
128	اسپغول تے کجھ نا پھول	.60
131	روگ غریبی والا	.61
133	پچھان	.62
135	تقدیراں دے ڈنگ	.63
137	اچا سر کر کے چل	.64
140	اکھاں بجاں دیاں	.65
142	پنچھی ساہواں والا	.66
144	کھید مقدر راں دی	.67
146	شیشہ اپنے روپ والا	.68
147	اپنے روگ	.69
149	رب توں منگ	.70
151	جھوٹھیاں اڈیکاں	.71
153	تچیاں یاریاں	.72
155	سیاسی رنگ تے چالاں	.73
158	خوف دے سائے	.74
162	مہل تے گنڈے	.75
164	میں نامناں	.76
166	لائی لگاں دیاں یاریاں	.77
168	احمد فراز	.78

اپنی گل

کہندے نہیں ہر بندے اندر اک شاعر ہوندا اے۔ مینوں ایس گل تے
کوئی شک نہیں اور ایہد اپتا مینوں بڑا عرصہ پہلاں ای چل گیا سی مگر میں اوس شاعر
نوں تھا پڑ کے ہمیشاں لئی سوان لئی بڑا اٹل لایا پر کسے نا کسے ویلے اوہ فیر پلسیٹا مار کے
اٹھن لئی زور ماردار ہندا سی۔ میں ایس زبردستی کردیاں اک لما ویلا کڈھ لیا۔ لیکن
کہندے نہیں تچے جذبے جھپے نہیں رہندے تے اپنے ظاہر ہون واسطے کوئی نا کوئی
رستہ کڈھ لیندے نہیں۔

مینوں نہیں پتہ ایس ورھے میریاں اوہ جبر دیاں طاقتاں جواب دے
کھیاں حالانکہ میں اپنے آپ نوں قانون دی تدوین و تالیف وچ ای جتے رکھیا۔ ایس
سال اچانک کجھ یاراں بیلیاں مل کے پنجابی زبان دے سُرخیل تے شیکسپیر حضرت
وارث شاہ دے سالانہ عرس تے جان دا پروگرام بنایا۔ پراہیہ کوئی نویں گل نہیں سی۔
کیوں جے ایہہ نیت تے ویروا ساڈی ہر ورھے دی عادت اے۔ مگر ایس سال ویلے
دی تنگی دے ہوندے ہویاں وی اسماں ایہہ اوکھا معرکہ سر کر لیا۔ ایس طراں میں،
جناب پروفیسر محمد افضل اعوان، جھیرے کہ انگریزی بولی تے ادب تے اک وڈے
تے سرکڈ ویں استاد نہیں، تے جناب پروفیسر طارق محمود، جھیرے کہ فارسی بولی تے
اُہدے ادب دے اک وڈے، چونویں تے سرکڈ ویں استاد نہیں، تہدے سورج دی

گرمی وچ جنڈیالہ شیرخان جا کے پنجابی تے ایس دھرتی تے سب توں وڈھے شاعر
دے میلے تے عرس دیاں سالانہ رسماں وچ شامل ہوئے۔ اتھے ایہہ دسنا بڑا ضروری
اے کہ ساڈے ایس سارے پروگرام دی کامیابی داسہرا جناب پروفیسر اعوان صاحب
دے اک بلی جناب پروفیسر محمد یوسف بخاری دے سارے کیوں جے اوہناں اپنا مہنگا
وقت کڈھ کے سانوں نا صرف اوس علاقے دے بارے دسیا بلکہ ساڈی بڑی پرویں
تے چنگی طراں خاطر تے سیوہ وی کیتی۔ ایس طراں سانوں نا صرف اک بڑی پرانی
حسرت پوری کرن دا موقع مل گیا نالے ایہہ ویکھ کے وی خوشی ہوئی کہ اے تیک
میرے پنجاب دے وسنیکاں نیں اپنی پنجابی رسماں تے رواجانوں نا صرف جیوندا
رکھیا اے بلکہ اوہ ای زور شور تے دھوم دھڑلہ اے جیدھا میں اپنے بچپن وچ بڑا مزہ لیا
سی۔ ایس دوران جیس شے تے کمی دامینوں بڑا دھواں جھیرداتے خیال ہو یا اوہ ایہہ
سی کہ اساں پنجابیاں اپنے ماں جائی بولی نلھی بڑی زیادتی کیتی اے۔ خاص کر کے
مینوں ایس گل دا ہور وی زیادہ احساس تے دکھ ہو یا کیوں جے میں اک پردیس دی
زبان وچ تے بڑا کم کیتا اے پر اپنی ماں جائی بولی دے نویلڑے تے سوہنے جذبیاں
تے خیالاں نوں میں اک لمے عرصے توں دبا کے رکھ کے نا صرف اپنے ذہن تے
دماغ تے اک نا دیدہ وزن چکھیا ہو یا اے۔ جھیرداتھوڑے تھوڑے ویلے بعد مینوں
ڈنگدار ہندا اے۔

ایس طراں میں اپنے کاغذ پتر پھرو لے کیوں جے مینوں ایہہ پتہ اے کہ
میں ویلے کویلے کجھ نا کجھ لکھداتے اکھر پاندارہیاں۔ اوہ سارے وٹھاں کھونجیاں
چوں لہھے تے اوہناں نوں پڑھ کے اوہناں دارنگ روپ سواریا۔ ایس دے نال نال

کچھ سجرے شعری مہل وی ایس گلڈستے وچ سجان دی ہمت کیتی۔

کہندے نیں کوئی وی شاعر یا ادیب تے قلمکار اپنے ماحول تے اُرد گرد تے معاشرے، سماج، اوہدی رہتل بہتل، معاشرتی سوچاں توں باہر نیں سوچ سکدا۔ پر جے اوہ ایس رسم تے روایت نوں چھڈ دے تے صرف سب اچھا دیاں تصویراں ای کھن لگ پئے، تے فیر اوہدہ کم از کم اوس معاشرے تے سماج نال زیادتی تے دھرو تے کردا ای پر اپنیاں سوچاں تے خیالاں نال وی کوئی انصاف نیں کر رہیا ہوندا۔ ایس کر کے میرے ایس شعری گلڈستے وچ صرف سوہنے تے خوشبوواں والے دل خوش کرن والے مہل ای نیں بلکہ قدرتی عمل نوں برقرار رکھ دیاں ہو یاں کچھ گنڈے وی ایہناں مہلاں نال پئے ہوئے نیں۔ ہو سکدا کہ کچھ گنڈیاں تے سولاں دے منہ تو انوں کچھ زیادہ ای تیز لگن پر ایہدے وچ میں کیہہ کر سکناواں کیوں جے میں تے جو کچھ دیکھیا اے اوہ ای تو اڈے سامنے رکھ دتا اے۔ جے تو اڈی ایس دنیا وچ سب چنگا ای چنگا اے اور میں کوئی غلط بیانی تے سچیاں حقیقتاں دے خلاف لکھیا ہووے۔ تے ایہدے وچ وی میرا کوئی قصور نیں کیوں جے میں شاید ایس معاشرے تے سماج دا ایہہ ای رنگ دیکھ سکیاں۔ لیکن برائیاں ول جھاتی پان دا مطلب ایہہ ہوندا کہ ایس سماج دے کرتے دھرتے ایہناں نوں ٹھیک تے سدھا کرن دا کچھ اپا کرن۔ تھیں اک سوہنا تے برائیاں توں پاک صاف سماج بنا لو تے فیر میں اگر میری حیاتی نیں وفا کیتی تے شاید اک بڑی سوہنی من موہنی تے سچل قسم دی تصویر بنا سکن دے قابل ہو سکاں۔ غلطیاں تے برائیاں نوں سامنے لیاون دا مقصد کسے خاص طبقے نوں خالی برا بھلا کہنا نیں ہوندا بلکہ اوہدے نال بھلائی وی ہوندی تاں جے

اوہ طبقہ اپنی بھلائی تے اصلاح کر سکے نا کہ اوہدا اُنھے واہ دفاع کرے اور ایسے
 طراں برائی دی راہ نوں اک ہمیشاں رہن والی راہ بنا دے اگرچہ ایسے دنیا تے برائی
 تے چنگیائی دی جنگ صدیاں توں لگی ہوئی اے۔ تے عقلاں تے فکراں والے لوک
 اوہناں برائیاں تے انگلیاں وی سڈا توں اٹھاندے رہے نیں۔ ایسے کر کے ساڈے
 قومی شاعر علامہ اقبال نیں وی اک چنگے شاعر تے ادیب دے کردار نوں ایہناں
 لفظاں وچ بیان کیتا:

محفلِ نظمِ حکومت، چہرہ زیبائے قوم
 شاعرِ رنگیں نوا ہے دیدہ بینائے قوم

لہذا میں امید کر سکنا کہ شاید میں اپنے اہناں شاعرانہ خیالاں نال اپنے
 معاشرے تے سماج دی مہلیائی تے بہتر سخی واسطے اپنا حصہ تے کردار ادا کر رہیا
 واں ورنہ تاریخ دان تے اہناں حقیقتاں نوں اپنے رنگ وچ لکھدے ای رہن گے۔

ایسے طراں شاعری زمانے دے حالات اور موسمی تغیرات توں باہر رہ کے
 نہیں ہوسکدی۔ ایسے لئی برسات، بہار، خزاں، گرمی تے سردی، اہناں موسماں دے
 انساناں تے اثر دا سچا بیان ای سچی تے کھری شاعری دا سبب ہوندا اے۔ ایہناں ای
 زمانیاں وچ اسیں انسان اپنی پیدائش، بچپن، لڑکپن، جوانی، ادھیڑ سن تے بڑھاپے
 نوں گزارنے آں۔ لیکن میرا خیال اے کہ وقت تے زمانے واسطے توں گوڑا اثر تے
 رنگ جوانی وچ ای ہوندا اے یا فیر ساڈیاں یاداں تے سدھراں وچ ایہہ ای رہ جاندا
 اے کیوں جے ایسے دور وچ ہر کڑی تے منڈے دے جذبات، خیالاں تے سوچاں

وچ اک گرمی ہوندی اے تے اوس گرمی دا اظہار پیار تے محبت بھرے جذبیاں دی صورت وچ ہوندا۔ تے ایہہ وی یاد رکھو کہ جتھے پیار تے محبت دیاں کہانیاں پروان چڑھدیاں نیں اوتھے رقابتاں، ساڑے وی نال ای ہوندے نیں۔ جدائی تے ملاپ توں بغیر زندگی دا سوچیا وی نہیں جاسکدا۔ ایہہ ملوک تے سچے جذبے ہر انسان وچ ہوندے نیں پر کوئی اہناں دا اظہار کر دالے تے کوئی اہناں نوں دل وچ ای دباتے دفنا کے ساری حیاتی گزار دیندا اے۔ ایہہ جذبے شاید سارے ای انساناں وچ اکو جھے ہوندے نیں پر اہناں دا ہر بندے دی ذات تے رنگ تے اثر وکھرا ہوندا اے۔ کتے ایہہ پیار تے کتے ایہہ نفرت دی آخر بن جاندا اے۔ تے فیر عشق و محبت دیاں داستاناں شروع ہوندیاں تے پروان چڑھدیاں نیں۔ پر کدے ایہہ جذبے بے مہار ہو کے سماج وچ بے راہروی دا وی سر بند بن دے نیں۔ ایہہ بے راہروی وی ایسے سماج دا اک وڈا حصہ اے اور شاعر معاشرے دے ایسے ناسوراں توں اکھاں نہیں چڑاسکدا۔

غربت تے امارت وی ساڑے انسانی سماج دے دورنگ نیں۔ دولت تے جائیداد تے اہناں دا حصول تے ایس دے حصول واسطے ورتے جان والے طریقے وی اتھے ای پائے جاندا نیں تے اہناں توں بہت ساریاں نا انصافیاں پیدا ہوندیاں نیں۔

ایس طراں شاعر دی نظراں دی وسعت سماج دے ساریاں پاسیاں تے جھاتی پاندی اے۔ پر انداز ہر اک دا اپنا اپنا ہوندا۔ کوئی گل پیار نال کہہ دیندا تے کوئی

زہرنوں زہرای رہن دیندا اے۔ لیکن میرا وچار کہ شاعری تے منافقت وچ کچھ تے
 فرق رہنا چاہیدا اے۔ شاید شاعرانہ اڈاری اے اپنی منافقانہ نہیں ہوئی اگرچہ
 ساڈے سماج دا کوئی پاسا ایہدے توں نہیں بچیا۔

میریاں سوچاں ایس چھوٹی جہی کتاب دی صورت وچ تو اڈے سامنے
 نہیں تے تئیں خود فیصلہ کر سکدے اوہ کہ میں پنجابی بولی، ادب تے پنجابی سماج دے
 ساریاں پاسیاں تے روشنی پاسکیاں کہ نہیں۔ لیکن میں تو انوں ایہہ دس دیاں کہ میں
 شاعر نہیں بلکہ جو کجھ میرے سامنے آیا اوہ میں کہہ دتا اے۔ مینوں ایہہ وی مان نہیں کہ
 میں پنجابی بولی نوں بڑی وڈی طراں جاندا آں۔ مینوں امید اے جے تئیں چھوٹی
 موٹی غلطیاں توں درگزر کرو گے لیکن ایس دے نال نال میری درستی واسطے مینوں
 ضرور دسو گے تاں جے اوہناں غلطیاں دی اصلاح اگلی چھپائی وچ کردتی جائے۔
 خاص طور تے کسے اکھر دے لکھن دا انداز۔

آخر وچ مینوں امید اے تئیں اپنے مہنگے تے چونویں سوچ تے وچاراں
 توں ضرور دس پاؤ گے جہیزی میری ادبی راہواں وچ اک بلدے دیوے دا کم دیوے
 گی۔

جی۔ ایم۔ چوہدری

۰۳۳۳-۵۱۵۲۹۰۱

چائنہ تہ ہنیرا

ہنیریاں وچ لو

آل دوالے ویکھاں کجھ نا ڈٹھے مینوں
 ہر پاسے ہنیرے، اپنا آپ نا ڈٹھے مینوں
 علماں باہجھ نا چانن ہوندے اے گل پکی اے
 عقلاں باہجھ نا سیانے ہوندے اے گل پکی اے
 لوکاں دی بھلائی دی منزل سانجی ہوندی اے
 ہنیریاں وچ روشنائی دی منزل سانجی ہوندی اے
 لڑ لڑ مرنا، اپنی گل نا چھڈنا گل پرانی اے
 اگے ودھ، بن سیانا، ضداں تے اڑنا گل پرانی اے
 جا کے دیکھ سنگی ساتھی تیرے رستے دیکھن
 ہمت کر، اٹھ کے دیکھ سارے تیرے رستے دیکھن

لو والا دیوا این توں چائن تیرے ہر پاسے
 منزل توں، قافلہ توں، چائن تیرے ہر پاسے
 اٹھ مُکا ہنیرے سارے چارے پاسے
 سورج توں، چن توں، چائن تیرے سارے پاسے
 لوکیں ویکھن راہواں تیریاں چڑھ بنیرے
 اٹھ ہن اگے ودھ، کر دے ختم ہنیرے
 توں تے میں، میں تے توں، اک ہاں سارے
 میں ہاریا تے توں ہاریا، اسیں ہارے سارے
 اگے لگ، بن جا لٹ نور دی توں
 چھڈ دے ذات اپنی، بن جا ذات جمہور دی توں

پیار دیاں سدھراں

امیدیاں تے سدھراں نال اوہ پیلاں پاوے
 خوشیاں نال اوہ دھالاں پاوے
 سجے کھبے لشکاں اوہدیاں سارے پاسے
 سرخ گلابی مکھڑا اوہدا، رُوپ تُمھاں پاوے
 تھمک تھمک تھور چکوری دی
 لٹے دلاں نوں سارے ہر ویلے خیالاں آوے
 لماں قد وانگ سرو دے بوٹے
 توراں وانگ ہر نی قدم قدم تے پیلاں پاوے
 ساری دنیاں توں ودھ اے اوہ
 حُسن مکھ اوہدے پیا لاٹاں پاوے

اٹھاں بواں وچ خیالاں میں نال اوہدے
 جدھر جاواں نالے، ہر دم وچ خیالاں آوے
 دل دی ڈونگی دنیا وچ جے رہندی بہندی
 کرے کلیاں، دل دریا وچ چھلاں پاوے
 مالک میرے دل دی، ساریاں ملاں مارے
 اکھاں وچ رہے دل تڑپاوے، حالاں پاوے
 میری سخن، میری دلبر، میری جانی اوہ اے
 میری امیدتے پریت، وچ خیالاں سماوے

گجھان دیاں گلاں

اکٹھے ہون جرگے، کرن مرضیاں، گلاں کتھے حق انصاف دیاں
 قاضی عین وڈیاں عدالتاں ہون نیلام، گلاں کتھے حق انصاف دیاں
 غنڈے، چورتے ٹھگ سارے اتھے نگہبان ہونے
 جہاں ظلم کمائے سن بنا شکل معصوماں اتھے مہربان ہوے
 بدل گئے نیں مطلب دین، ایمان، حدیث تے قرآن والے
 مسیتی بہہ گئے بن پاری بہیڑے ہیں جیہڑے ایمان والے
 جیہڑے ہیں علموں عقلو بہیڑے اوہ پر دھان ہوے
 جیہڑے چار قدم نا چل سکدے کھا دوائیاں پہلوان ہوے
 ٹڈھیاں کرن روپ شان، رناں بہیڑیاں پھرن وچ بازاراں
 بحرے وچ بازار، خیر پوے نافقیر تائیں، کنجر کھیڈن وچ ہزاراں

ہُن دید مرید کتھے رہی سو دے ہون شرافتاں سرِ عام
 بھرم والیاں دے بھرم مک گئے بولی لگے عزتاں سرِ شام
 تُسیں نکل جاؤ ایتھوں گن ولیٹ کے پنج بچا کے
 مارے جاؤ گے پنا موت دے اچھلناں ہوے سچ ونبھا کے

رانجھن یونیورسٹی

وکیھواساں ہر پاسے عشق دیاں مجلساں لا دتیاں
 بنا رانجھن یونیورسٹی عشق دیاں کلاساں لا دتیاں

تساں دلاں وچ تھڈیاں تھڈیاں سڑجانا ایں
 اساں اپنیاں ہڈیاں چلبے عشق والے وچ ہنخا دتیاں

تساں ویکھدیاں رہ جانا، ویلے لنگ جانے نیں
 اساں ساریاں گوڑیاں رمزاں کھول وکھا دتیاں

گوڑے رنگ تے سنگ ایس مٹی پنجاب دے نیں
تسی روندیاں رہنا، اساں جگ وچ اگاں لا دتیاں

تسی بن جاؤ ڈاکٹر، انجینئر تے وکیل سارے
اساں پیار محبتاں والیاں جوتاں جگا دتیاں

تسیں سمجھوسیاستاں، کھوٹ تے ول فریب سارے
اساں جگ وچ حق سچ دیاں ریتاں سکھا دتیاں

ایتھے وڈیاں وڈیاں زور لا ویکھے، آزما ویکھے
پر دیس پنجاب وچ وارث شاہ نیں تمھاں پا دتیاں

تسی حُسن والے، اسیں عشق والے، رہنا نال نال
زور لاؤ سارے، اساں عشق دیاں پھائیاں لا دتیاں

اسیں جاندے سارے گرتے رازاں ڈونگھیاں نوں
اسیں چتتا، تسی ہارنا، اساں ساریاں وکٹاں اڑا دتیاں

موجاں ماناں گے عشق پیار دیاں گھلیاں جوہاں وچ
تُسیں سوچیں پئے، اساں مکدیاں گلاں مکادتیاں

غلامی

سریر آزاد ہو یا مگر دلوں غلامی نہیں جاندی
زور لایاں ایہہ تقدیر الہامی نہیں جاندی

وڈھے وڈھے پجاری حقاں تے آزادیاں دے
پر اوہناں دے اندر دی غلامی نہیں جاندی

رمزاں ڈونگیاں نے دلاں والیاں اتھے
منافقت نہ ہوئے تے بدکلامی نہیں جاندی

کیویں ونڈاں میں میوے تے گھو شکر
گوڑیاں عاداتاں دی دوامی نہیں جاندی

خالی ہاسے ہوندے جے کھوٹ دل وچ ہووے
زور لا ویکھو، کھرے دل دی سلامی نہیں جاندی

فرقے

اک رب، اک رنگ لہودا کیوں وکھرے رنگ چڑھالے نیں
ساڈا کلمہ توحید، نبی اک، کیوں وکھرے ڈیرے لالے نیں

پچھے چھڈ اصول دین قرآن والے، اپنے اصول بنا لے نیں
اپنیاں ضداں نبھالیناں قول سوہنے رب والے بھلا لے نیں

توڑ چڑھنیاں نہیں عیناں پیا، دیاں، ریتاں گارے لالے نیں
جے گن اکھاں بند کیتے تے ولاں نوں جندرے لالے نیں

چھڈ دین اسلام چکھے اہناں اپنے دین بنا لے نیں
 لڑائیاں جھیرے پئے ہر پاسے کئی فرقے نوں بنا لے نیں

ہنچھڈو جھگڑیاں جھیریاں، سنگھاں پیار محبت چڑھا لئیے
 رسی پھڑ دین اسلام والی، لوسو ہنے نبی محمد ﷺ دے نال لالیے

عشق داروگ

روگ عشق دا انوکھرا اے دل جان نوں اپنے ساڑیا اے
عاشق ڈردے نہیں اوکھے پنڈیاں، سولی اپنے چاڑیا اے

پھٹ عشق والے ڈونگے نیں، لکایاں لگ دے نہیں
مُھل پھلواریاں، ہرے باغاں نوں اپنے اجاڑیا اے

ہون گے سوہنے تے من موہنے لکھ ہزار اتھے
پر رنگ عاشقاں دا ڈاہڈا اپنے نکھاریا اے

پے گئے سارے دنیا داریاں وچ اتھے کم ہزار نہیں
عقلاں نال ڈبے، پر پیار والا ڈب دا بیڑا اپنے تاریا اے

شینہہ ورگے گھبرو سورے بھڑکاں مارن نال جوانیاں
جدوں پئے عشق پندھے، اوہناں گھیر کے اپنے ماریا اے

کیویں ہوندی پچھان ساہنو رب سچے دی
کلمہ حق نال عشق چڑھ سولیاں اپنے پکاریا اے

عشق ہوندے نہیں شکلاں سوہنیاں نال
عقلاں کتھے گکیاں جدوگنگ تقدیر اپنے ماریا اے

سیاست تے ہوس

کہندے کجھ تے کر دے کجھ ہور نہیں
 دکھاندے کجھ تے دیندے کجھ ہور نہیں
 عاداتاں کا نواں ورگیاں پر لگدے مور نہیں
 گلاں کرن اُچیاں پر دل دے چور نہیں

پینڈھے ود گئے سیاست تے لیاقتاں دے
 دوریاں گھٹ گمیاں وڈیاں تے ضیافتاں دے
 رنگ بدل گئے بدمعاشیاں تے شرافتاں دے
 ہر شے نوں سمجھن اپنی فرق نہیں امانتاں دے

کرن کاروبار تے چکھوں وساہ کے لٹ لیندے
 بن کے امین رہن، پر امانتاں گھٹ لیندے
 پان کہانیاں پیار دیاں مگروں ساہ گھٹ لیندے
 لین مطلب نال پیار پھر وانگ کانچ ٹٹ پیندے

خدمت ہن نہیں ایہہ، ناں ایہہ بھک مٹاون دا
 بہہ وچ سرکاراں سیاست نال ایہہ لٹ کھاون دا
 ڈرنیں رسماں رواجیاں کندھاں ڈھاون دا
 سیاست بنی ہوس، کیہہ فائدہ ڈکھڑے سناون دا

غزل

میرے یار اُبھیلا پھرے وانگ ہرنی جوان اوہ
اکھاں جادو بھریاں اُہدیاں، وکھری رکھدا شان اوہ

لب سرخ کیتے، دند وانگ موتیاں چمکدے نیں
انگلیاں وانگ تیر جیویں ہندے وچ کمان اوہ

دل کڈھ لئے، نال نخریاں وانگ چنچل نار اوہ
رہے دور میتھوں، پر لگے میری شان تے آن اوہ

ڈھوئی ملدی نیں، دل لگدا نیں باہجھ اوہدے
میں اوہدی پوجھا کراں، میرا ہویا بھگوان اوہ

لکھیاں جتن تے تڑلے ہزار کراں میں
سنگ دل تے ظالم ہوئے میرے تے ناں مہربان اوہ

عاشق تڑفدا دینہے رات گُوڑے رنگ عشق فراق
لنگ جاوے کولوں اکھاں بدل، نہ کرے دھیان اوہ

پھرے وانگ پر دیسیاں میریاں سدھراں وچ
دل توڑ دیوے، مکھ موڑ لوے، پر سمجھاں میرا مان اوہ

مہنگائی ایہہ مہنگائی

چور اچکا پردان اے اتھے
 مہنگائی دا سامان اے اتھے
 کلہاں نال جوان اے اتھے
 عقلاں باج سلطان اے اتھے
 کوئی نہ چنگے دی پچھان اے اتھے
 دولت پچھے ہر کوئی ہلکان اے اتھے

مہنگائی ایہہ مہنگائی

پائیاں	محبتاں	باہج	دلاں
پائیاں	شاہیاں	باہج	عقلاں
پائیاں	ودائیاں	باہج	پتراں
پائیاں	دوائیاں	باہج	چوٹھاں
پائیاں	سائیاں	باہج	عشتقاں

مہنگائی ایہہ مہنگائی

کھیل تماشا زندگی بن گئی
 غیرت گئی ہر شے شرمندگی بن گئی
 زندگی اتھے درندگی بن گئی
 دکھاوا اتھے بندگی بن گئی
 آٹا نہ کھنڈ ہر شے دی تنگی بن گئی

مہنگائی ایہہ مہنگائی

نہ آتا، نہ کھنڈ، تے ہن کتھے جائے
 کھنڈ گھویو دی چوری ہن کتھے کھائے
 مہنگائی نوں ہن کسراں مار مکائے
 غریباں دیاں مشکلاں ہن کسراں گھٹائے
 مکا نفرتاں تے دلاں وچ محبتاں کسراں ودائے

مہنگائی ایہہ مہنگائی

مہنگائی، مہنگائی ایہہ مہنگائی ایہہ
 گھر گھر اگ لائی ایہہ اگ لائی ایہہ
 مہنگائی، مہنگائی ایہہ مہنگائی ایہہ
 مہنگائی ایہہ مہنگائی

☆☆☆

111228

مٹھیاں درداں

تیریاں اکھیاں نیں دل وچ اگاں لا دتیاں
دل دی اُجھڑی بستی وچ مٹھیاں درداں جگا دتیاں

پہلاں سوندیاں سُن اکھیاں، دل اپنے سُخیاں وچ
ایس دل وچ دُھونیاں پیار والیاں رُما دتیاں

تواڈے سوہنے حُسن نیں کئی پواڑے پائے نیں
ہر پاسے اگاں لائیاں کئی سُتیاں روحاں تڑفا دتیاں

تُسی ساڈے نال نا ترو دے نہ پیار سنہوڑا کلدے اوہ

تواڈیاں اڈیکاں وچ اساں اکھیاں راہیں وچھا دتیاں

تُسی ہس دیاں گل و ساروتی، پرانے یارانے بھلا دتے

پی کوڑے گھٹ زہر دے اپنیاں گلاں ویاہ دتیاں

آج دی ہیر

آج دی ہیر بڑی تیز، چلتر، شوخی تے سیانی اے
مطلب دی پکی اے، لگے عمروں ایہہ ایانی اے

عیشاں کر دی، مجیں گائیں اے نہیں چار دی بے
چنگے بھلے دانے نوں، اے نہیں وچار دی بے

بازاراں وچ پھرے، جنگل بیلے ایدی تھاں نہیں
رانجھے دی نہیں بن دی، بیندی ایدی چھاں نہیں

ایدھر مینوں ڈنگے، اودھر اُوہنوں چارے
تخفے سب کولوں لئے، دل سب نوں ہارے

دل دیاں فوٹو سٹیٹ کاپیاں نے کرایاں اس نے
اک مکھڑے تے کئی شکلاں چڑایاں اس نے

کوئی شے اصل نہیں اکھاں ایڈیاں شرم نہ حیا ہے
کنٹکٹ لینز لاوے پلکاں جا پانی دارنگ سیاہ ہے

بن بن ماڈل بیندی اے، اچیاں شانناں نے
اناؤ نسر تے ایکٹریس بن دیاں اڑاناں نے

اڈیاں لگن نازمین تے اچیاں ہیلاں اے پاوے
تھلے پیرنا لگن، چڑن جہازاں دلایاں اے پاوے

اماں نوں مہین چکھدی، نہ اے نوں جاندی اے
عزتاں شرماں نوں مٹی گٹے وچ رلاندی اے

پھرے گھلی، کوئی کید وایدھاراہ نہیں جے ڈک دا
اکھاں پھاڑ فیشناں ہوئی نوں زمانہ جے تگ دا

چال نہیں سنبھالی جاندی اج دی اے ہیر بے
تیزیاں پھرتیاں بہتیریاں، لگدی اے تیر بے

انارکلی، باڑے، کدی موتی بازار وچ لبدی بے
دو چار سودی گل نہیں ایہہ پنچ لکھ وچ سجدی بے

عشق وی ہن چوکھا مہنگا ہو گیا اے، داکمال اے
رانجھا کیہہ کرے ڈاڈھا تنگ بچٹ دا حال اے

فرمائشاں لکھ، سمجھ نہیں لگدی، دل وی دلگیر اے
میں نہیں چل سکد ایا رو، اوکھی عشق دی لکیر اے

اج دی ہیر بڑی تیز، چلتر، شوخی تے سیانی اے
عشق توں توبہ، پر ڈاڈھی اج ہیر دی جوانی اے

لہو دا رنگ

دیکھو ہر پاسے دیکھو لہو دا رنگ کالا اے اتھے
جاناں دی قدر نہ کوئی لہو دا رنگ کالا اے اتھے

آپو دھاپی پئی اے، چادر چٹی نہ رہی اے اتھے
جنت نظر نہ آوے، ہر پاسے دوزخ دا ابالا اے اتھے

ماردھاڑ، چوری چکاری دا راج اے اتھے
 ہون تما کے بھاں، عزتاں نوں دیس نکالا اے اتھے

ڈردے مردے سارے، موتاں ڈیرے لائے اتھے
 چور اچکا پردان، کالیاں شکلاں دا اُجالا اے اتھے

نواں تماشہ

وکھو دکھ نیں ساڈے کرتب اساں نواں تماشہ لا دتا
اگاں بال کے چار چوہیرے اسہاں ہر پاسے مو اتا لا دتا

یو وے گا کوئی نہ امن چین نال اتھے گئے زمانے پرانے
اسیں ہر پاسے لوتیاں لا دتیاں ہر تھاں وکھرا پوڑا پا دتا

رمزاں کھول دتیاں، حقاں انوکھیاں دیاں، نویاں دیاں
اسیں نویاں چالاں چل دتیاں، رن خصم نوں فیر لڑا دتا

عشق محبت دے ویلے لنگ گئے، گھیاں شانناں ترنخناں
اسیں گھراں وچ پائیاں ونڈیاں، بھرانوں بھرانال لڑا دتا

دائرے ٹٹ گئے، پیار مک گئے، وٹاں راہ مھل گئے
ہر گھر نوں سینما بنا دتا، کنجر خانہ ہر گھر اڑا دتا

نہ بھین دیاں گے یاراں سبناں نوں اکٹھیاں مجلساں وچ
پن توڑ سدھراں پیاراں نوں اساں سیاسی کھیل رچا دتا

کٹھے کر باندر، رچھ، شینہہ، سنسار تے سنڈے
لیاندے مداری چنگے چنگے، اساں اک نواں میلہ لا دتا

لڑن سارے ہر پاسے اتھے، اچاناں مال مراداں دا
ودھ اگے اساں سمندر پیار والے وچ ڈاہڈاز ہر ملا دتا

ہن کوئی نہ کھلوسی اپنے قولاں قراراں تے پیراں تے
سٹ ڈالر، پونڈ، تے روپے، اساں اک نواں چکر چلا دتا

اساں نرسریاں لادتیاں عشق محبتاں دیاں ہر پاسے
ہن نہیں زمانہ ڈھونیاں دا، اساں وڈا مچ ٹخا دتا

ایہہ دوراے نویاں نظریاں، خیالاں تے نویاں روشنیاں دا
اسیں گرو نویلوے آں، اساں شیرتے بکری نوں لڑا دتا

چلے کھڑا ہن لاڈ پیار بھناں تے معشوقاں والے
تو لن لگ پئے پیار نال دولتاں ہراک اکاؤنٹ کھلوا دتا

تسیں لہدے خلوص وچ محبتاں پیاراں دے
لہوسفید ہو یا، دودھ نور رب دا، اساں اہدے وچ پانی پا دتا

ہن ہیراں، سیاں تے سوہنیاں نیں نوکریاں کر لیاں
اگ لادتی اساں بیلیاں نوں، دنگل عشق والا ہر تھاں لادتا

اکھاں دانور

رونق لگی دل وچ عشق والی، اکھاں دانور ہوئی
روں روں وچ لگی اگ تئھے، دلاں داسرور ہوئی

جہاں پڑھے سبق عشق، وچ عشق فنا ہوئے
چالے، رمزاں اوہناں دیاں دنیا دا دستور ہوئی

جہاں لایاں لواں نال تیرے، آزاد ہوئے
درشن دینے رات تیرے ہر شے کوہ طور ہوئی

دل لان جھیرے، رہن نال صدق نیتیاں
 رانجھے صدق کیتا نال عشق گل اوہدی مشہور ہوئی

کہندے مہل مہل لگن نیویاں ٹاہنیاں نوں
 منڈھی ٹٹ جاندی اچی نال جیہڑی غرور ہوئی

ٹھنڈیاں ہواواں دے ہو کے

میری دھرتی دیاں ٹھنڈیاں ہواواں روندیاں ہو کے لیندیاں میں
آکے کول گناں دے، ایہہ ہولی جی کجھ کہندیاں نیں

ہنیریاں جھل گئیاں، راواں بھل گئیاں، ہن کتھے جائیے
اسیں دیس چوں پردیسی ہوئے، اکھیں غم سہندیاں نیں

ایتھے گھراں دیاں کنداں چور ہوئیاں، سَنھاں لگ گئیاں
منزلاں سدھراں قدراں والیاں وانگ ریت ڈھیندیاں نیں

ایتھے باغاں وچ ناں پھل کھردے پیلیاں وچ وا وریلے
مکے مان تران بھائی چارے، گل گل تے چھنجاں پیندیاں نیں

دنبے لٹ لیندے، مال گھٹ لیندے، ڈاہڈے ظلم کماون
لنڈیاں بچیاں موجاں کرن، روپاں والیاں روندیاں نیں

رنگ بدل گئے لہو والے، یاریاں ہوياں خواریاں نیں
پھٹ لگے لکھ ہزار فیروی ساڈیاں زباناں بندر ہندیاں نیں

ایتھے لکییاں زباناں ہواواں نوں، رون ہو کے لے لے کے
اڈیکاں لاٹھنڈیاں ہواواں، جدوں دیس پیراں پندیاں نیں

ہونی

اوہ اٹھدیاں بہندیاں

اچے تے من موہنے خواب

ویکھدی سی،

پراہدے دل وچ اک ہوکہ تے ڈری

ایہہ کیہ تے کاہدا ہوکہ سی

اوہنوں کجھ سمجھ نہیں آوندی سی

کجھ نہیں سی وسدا

ہولی ہولی ہن اوہنوں اپنے دل وچ

کجھ انہونے تے نویں نویں خیال آوندے سن

ہن اوہ اک الہڑ گڑی سی

اوہدے انگ انگ وچوں جوانی ڈلکاں پئی ماروی سی

اوہدے خواب کجھ ہور اُچے ہو گئے سن

اوہدا ہتھ پھڑکے چمدے کہندے سن

فیر اوہ ہور وی شرمہ جاندی سی

کیوں جے ہن اوہ پنڈ دی اک الہڑ ٹیاری

پر اک دن اوہدے خواب تڑک کر کے ٹٹ گئے

اوہنوں اوہدے اک انڈر میٹرک مسیر نال ویاندا فیصلہ سنایا گیا

اوہدی دنیا گھپ ہنیر ہو گئی

سارے خواب تے خیال اُجھڑ گئے

اوہدی ساری سکول تے کلج دی تعلیم اوہدے لئی کجھ نہ کر سکی

اوہ اک مشرقی گڑی سی

تے سر جھکان توں ودھ ہور کوئی چارہ وی نہیں سی

ایس طراں اوہدے ارماناں دا لہو ہو گیا،

آخر ہونی ہوگی،

شاید ایہہ ای او ہدی قسمت سی،

ایہہ ای ہونی سی..... ہونی.....

ہونی ہو کے رہندی اے..... ہونی.....

چوڑا پا کے شرمائی

رنگلا چوڑا پا کے اوہ جے آئی
اکھیاں پھیر کے اوہ جے شرمائی

جدوں ویکھے اکھیاں اوہدیاں تیر چلان
سوہنیاں بکلاں اوہنے سُرخئی جے لائی

وال اوہدے وانگ کالیاں ناگاں
چال اوہدی متوالی نے تھڑتھلی جے پائی

اٹھدیاں بہندیاں آوندیاں جانڈیاں
اداواں تے نخریاں اک پائی جے دوہائی

اکھیاں دے وچ وتے کھڑ کھڑ ہتے
کیویں جھلاں اک پل دی جے جدائی

رہا تیرے کولوں اکو یار میں سی منگیا
کیہڑی میں منگ لئی سی تیری جے خدائی

بیلے دیاں کلیاں تے پھل

بیلیاں وچ بہاراں آئیاں
 خوشیاں نال ہواواں مہکائیاں
 رنگ برنگے پھل کھڑے نیں
 جیویں بیلیاں وچ رنگدار چادران وچھائیاں نیں
 چاراں پاسے
 جدھر ویکھاں، حدوں اگے
 رنگے پھلاں کلیاں نیں پیلاں پائیاں
 ایہہ بیلیاں دیاں کواریاں کلیاں
 ایہہ بیلیاں دے سوہنے تے من موہنے پھل
 کھڑھے وچ بہاراں
 پرکے دیکھے!

ایہہ بیلے دیاں کواریاں کلیاں دی جوانی

کنے ویکھی!

کلی کھل گئی، سوہنا پھل بنی،

تے آخر وچ پتی پتی ہو کے ہوا دیاں ہلاریاں نال

دور تیکر کھل گئی!

ایسے طراں ایہہ جنگل دا پھل

آپے ای کھڑیا

ہواواں دے بلیاں تے بلیاں نیں ماریا اے۔

ایہہ وچاری جنگل بیلے دی کواری کلی!

ایہہ وچارا جنگل بیلے دا کوارہ پھل!

ناکوئی سدھر، ناکوئی ارمان!!!!!!!

روح اک بلدا دیوا

روح اک بلدا دیوا

ہر پاسے ایدیاں لاٹاں نیں

چانن کرے چار چو فیرے

روح اک بلدا دیوا اے

ایہہ دنیا دا گھپ ہنیرا

ایہہ جسہہ اک مریا ہو یا سریراے

جتھے روح اداس تے پریشان اے

لوواں ہونڈیاں نیں

جتھے

روح اک بلد ادیوا۔

دنیا دیاں رونقاں تے کماں کا جاں وچ

ساڈیاں تو اڈیاں ہنیریاں راتاں وچ

جدوں وی چان دی لوڑ ہووے

فیر

ساڈی

روح اک بلد ادیوا۔

اپنی روح وچ جھاتی پاؤ

اللہ سوہنے نوں او تھے پاؤ

فیر روح دیاں روشنائیاں

چاراں پاسے، سچے کھجے
کدی تسی وی جھاتی پا کے ویکھو

اپنی روح وچ

روح اک بلدا دیو!!

دل دا چانن

لاٹاں پھین چار چو فیرے، چانن تیرے رنگ دا سوایا ایہہ
چرے تیرے رُوپ سِروپ دے کئیڈا گُوڑا رنگ جمایا ایہہ

تُسیں ساڑ دے او بستیاں تے گُلیاں دِلاں دیاں
کئی رُل گئے، کئی بھل گئے، ہر پاسے وکھرا پوڑا پایا ایہہ

جوتیاں پیار محسبیاں جگا دتیاں، رنگ نویں بہاراں دے
ساہنو پا بھٹی عشق پکھا کے، انگ انگ نوں گرمایا ایہہ

وانگ پنچھیاں کوکدے بھرن کتے آوے نا چین تے قرار
جیہڑے قابو نا آوندے سن، توں باندریاں وانگ نچایا ایہہ

رانجھے پھرن چکھے ہیراں، وارث لہدے بھاگ بھریاں
 جہاں دلاں دے کپتے سودے اوہناں اپنا آپ تڑفایا ایہہ

ہوئیاں ہنیریاں راتاں چاننیاں، دنہے کجھ نا سجاوے
 چانن جہاں دلاں وچ عشق دا، اوہناں سب کجھ گواپایا ایہہ

پھر دے رلدے وانگ فقیراں وچ گلیاں تے بازاراں
 چھڈ دنیا ہوے بے ناں، یارانہ اوہدے نال جہاں لایا ایہہ

پُھلاں نی خوشبو

رنگیاں پتیاں پُھلاں دیاں پرکتھے گئی خوشبو
 اتھے باغاں وچ بہاراں نیں پرکتھے گئی خوشبو
 سارا دن اکھٹے روئے، دل دیاں ناں کہیے
 رشتے ساڈے پکے پیڈے سن پرکتھے گئی خوشبو

سدھراں

پھلاں ورگیاں کوئل سدھراں میریاں
 موتیاں وانگوں چمکن، قدراں میریاں
 لوکیں نیہہ جاندے اہناں دا مل
 سونے چاندی نالوں مہنکیاں نذراں میریاں

☆☆☆

ملن دی رات

چن دی چانی دا چٹا چانن میں پایا
تیرے مکھڑے نیں وکھرا جلوہ میں دکھایا

میرے ہتھاں دے وچ چاندنی مکھ تیرا سی
روح پھڑک گئی دل وچ دیوا عشق میں جگایا

تیرے حُسن دی گرمی تے پنڈے دی نرمی نیں
سانواں دی ہنیری نیں پامبر دل میں مچایا

اپنا آپ تے اگے وس وچ نہیں سی
اتوں بانسری دی ٹوک نال اک ظلم میں ڈھایا

نا ترفاسا ہنوں نا کر نخرے ہور ہن سو پئے
بڑی دوروں تیرا مہینوال ایتھے میں آیا

مدتاں یاد رہوے گی ہن چاننی رات ایہہ
دل نال دل ملے نیں تے سچا وصال میں پایا

چکور وانگوں ترف کے رات میں گزاری سی
ایہہ اک سُخنا سی کیہ میں کھویاتے کیہ میں پایا

پنجابن ٹیاریاں تانگھاں

دل نوں کھیڈے لاون لئی وسایا شہر خیالاں دا
ساڈے یار جن آونا، رنگ کھلاریا استقبالاں دا

اکھیاں وچ اوہ وسدا اے، کدی غصے کدی ہسدا اے
جنڈری ماہی دے ناں کیتی اوہ مالک ساڈے حالاں دا

اسیں اوہدے ہو گئے آں ہن ہور کیہہ چکھدے اوہ
ساریاں گلاں اکو جواب دتا کیہہ فائدہ ہور سوالاں دا

میرا ماہی گھبرو جوان چھیل چھبیل اکھیں ڈورے نیں
میں کیہہ سمجھاں لوکاں نوں، مینوں اللہ تحفہ دتا جمالاں دا

تگ دی نت رہواواں، دہیں راتیں چڑھ چھت تے
ماہی وے ہن مڑ وطنان نوں بہیرا وچھوڑا سالاں دا

سارے پنڈ وچ ٹھم پہہ گئی میری الھڑ جوانی دی
روپ نہ تھمیاں جاوے، رولا پہہ گیا ٹیار دیاں چالاں دا

ترنجناں جدوں بہندی، جدوں گاندی وچ کڑمائیاں اے
گدے وچ پنچ دی جدوں پوے شور ایدیاں دھالاں دا

ماہی میں ہن تھک گئی آں راہ تک تیرے وے
بڑی توں کمائی کر لئی گھر آجا میں نا پوچھاں تیرے مالاں دا

آسرے

آسریاں تے جینا کم نہیں عزتاں شانناں والیاں دا
 جھک دے جینا، کم نہیں اُچیاں اُٹھاناں والیاں دا

دل وچ نہ گڑھدے نیں، ہوراں تے ناسر دے نیں
 گجھا عشق کرنا، ایہہ کم نہیں سُچیاں ارماناں والیاں دا

چدھر جان میدان مار وکھاندے اپنے زوراں نال
 لوکاں مارے شکار کھانا ایہہ کم نہیں تیر کماناں والیاں دا

رج کے واہنا تے دے کھانا، عزتاں نوں ودھانا
 اُچے سر کر کے جینا ایہہ کم کھیتاں کھلیاناں والیاں دا

در در دے نوکر ہونا، سو دے کرنا نام ناموساں دے
تھاں تھاں ڈگ پینا ایہہ کم نہیں اچیاں مکاناں والیاں دا

اوہ ونگھارن وچ میداناں، اوہ ڈنگدے نہیں مہرباناں
لاکے نبھانا سنگ سنگیاں ایہہ کم اے بہتے ماناں والیاں دا

اہناں جوہاں وچ جیون وانگ شہیدیاں، ہارنا من
لو لاکے چھڈ جانا، ایہہ کم نہیں سچیاں گماناں والیاں دا

دل جتھے دے دیندے نال وفا، نامرد امر تگدے ہوراں
جھوٹھاں سو دے وپچنا ایہہ کم نہیں اچیاں دکاناں والیاں دا

پھل تے خوشبو

پھل این توں تے خوشبو این توں

پھل تے خوشبو سدا

اکٹھے رہندے نیں

پھل توں خوشبو دکھ نہیں ہو سکی

پھل کھل جائے تے

خوشبو وی ایدھے نال

ہر پاسے کھل جاندی اے

تے ہواواں دا

سنگ کر لیندی اے

ہوا بن جاندی اے

خوشبو اک سوہنا تے مہکدا ہو یا احساس ہوندا اے

جیہڑا اک تازگی دی علامت اے

پھل سک کے وی پھل ای رہندا اے

پر خوشبو کھلر کے ہواواں دی

روح وچ چلی جاندی اے

پھل تے خوشبودا عشق پیار وارشتہ اے

دوویں نال نال رہندے

تے نال نال ای مرکھپ جاندے نیں

پر اپنا اک انوکھاتے اولڑا احساس کچھے جھڈ جاندے نیں

اک لمے ویلے تک

کدے کدے ہمیشہ ہمیشہ لئی

جدوں ایہہ پیار محبت والے پھل ہون

تے

پھر ویلے دنیاں ظالم ہواواں دے چڑھاوے چڑھ جان۔

بہاراں آئیاں

رُتاں آئیاں ملن گلیاں کھلن دیاں، باغیں بہاراں آئیاں نیں
مٹیاراں ککلیاں وچ ترنجناں تے موراں پیلاں پائیاں نیں

دِلاں والیاں دِلاں دیاں من لئیاں، سیاں کیتے ہار سنگار
بدل ورن چھم چھم، وڈیاں گھٹاواں کالیاں چھائیاں نیں

رہیا کوئی نہ عاشق نامراد ایتھے، ساریاں موجاں لئیاں
ترسدے رہ گئے، تڑندے رہ اوہ جہاں نہ آشنائیاں نیں

کچھ پھس گئے اولڑے پینڈیاں وچ، دلگیر ہوے
یاریاں اوہناں دیاں کتے، سائیاں کتے، تے کتے ودائیاں نیں

اک بیٹھے دیوا دل والا بال اتھے، راتاں لمیاں جھیل دے
کچھ روٹھڑے یار مناندے، جہاں جوتاں دل والیاں جلائیاں نیں

اسیں رہ گئے اڈیکدے سدا وانگوں، تانگاں لائے بیٹھے
ساڈے یار، یار مار، وکھریاں اوہناں دیاں بے پروائیاں نیں

اسیں اچیاں شانناں والے آں، ڈھونیاں عشق رُمائیاں سن
اساں دل نوں رکھ کے بال ہتا، نویاں گلاں سنائیاں نیں

تانگھاں

حیاتی دے پینڈیاں وچ تانگھاں دیوے بالے نیں
اوکھیاں سوکھیاں راہواں تے پیریں پئے چھالے نیں

جھکڑ ہنیریاں جھلداں نیں مشکلاں چار چوہیرے
بجھدے جان تارے ہر پاسے بدل کالے کالے نیں

یاراں سجناں مکھ موڑ لئے دل دے جانی بھل گئے
رتجھاں نال سجائے سُننے میں ہنجواں وچ زلالے نیں

عشق دی بازی اسیں ہارے، غیراں موجاں لٹیاں
دل دے جانیاں ویر کمائے، ساریاں منہ سجالے نیں

رنگ برنگیاں پوشا کاں پا کے، خوشبوواں لا کے
اوہ پھرن آسے پاسے جھیرے جن ویکھے بھالے نیں

گنی سنیے، اکھیں ویکھے، وِلیں پین تراٹاں
کچھ نہ بولے، کچھ نا کہئے، منہ ساڈے تے تالے نیں

دِلاں اندر ہنیرے

شکلاں چو پڑیاں دل لبھاون والیاں، پر دلاں اندر ہنیرے
ہنیریاں وچ گواچے سارے پتانیں بجن مٹر کھیرے کھیرے

اتھے گھپ ہنیرے پئے نے کجھ نہیں سجد اگے جان لئی
ویری مار دے شوکاں کالے ناگاں وانگ اتھے چار چو فیرے

کجھ پھر دے وانگ بھرو پیاں بھیس وٹاکے، کدا اعتبار کراں
لسیاں تئیاں دوپہر چھاواں لکراں، ہن جاواں کدے ویرے

اتھے عزتاں لٹ لیندے کر مٹھیاں سوہنیاں گلاں پیار دیاں
پھنیر سب پھناں کھلا رکھلوتے نیں آ لے دوالے تیرے میرے

آج ٹیاریاں چلن چلاکیاں ملوک جنہاں سریر، دلاں اندر ہنیرے
کئی کئی یار ماندیاں دلاں دیاں چور، کھیڑا عشق داراگ چھیڑے

اتھے انہیاں پئے گھیاں، جھلیاں ہنیریاں لال تے کالیاں نیں
دل دے گھریاں منہ وَلیٹے، ہر پاسے ٹھویں پھرن بہتیرے

اتھے دنیاں پیار والی وچ وی اخیر ہوئی، نہیں بھروسا یاریاں دا
بیلیاں تے بازاراں ہیراں موجاں کردیاں، پر جان نال کھیڑے

ڈونگھیاں شاماں

ہر پاسے ہنیریاں ڈیرے لائے، ڈردا مارا دل کھبرائے
دل ڈرے، اکھ پھڑکے، رات ہنیری شوکراں پائے

اکلی جان اے میری، دل دا راز کوئی نا جانے
پھراں وچ بازاراں، میری پیر کوئی نا پچھانے

بچے ہنیرا، کھبے ہنیرا، اگے ہنیرا، پچھے ہنیرا
جن ساتھی بھل گئے سارے، کرے ہن چائن کھیرا

آپو دھاپ دی دنیا ساری، ہر پاسے ہوئے ہنیرے
ڈونگھیاں شاماں، راتاں لمیاں، ہر پاسے جھگڑے جھیرے

حق سچ دیاں رمزاں پھڑکے روواں کرلاواں
کھا کے دھوکے فریب، کراں اعتبار تے دل زخماواں

ات ہنیری جھل گئی اے ظلم والی ہر پاسے
سچ آکھن توں کھراون، بہیڑے نوں کوئی بہیڑا نا آکھے

پھڑ لو، پھڑ لو ہو گئی ساری، دنیا بنی اک خواری
رو لے پے گئے چارے پاسے، ظلم دے بنے سارے پیاری

چیکاں مارن، کرلاون، واعظ نصیحت کر دے سارے
ظالم سارے، جھوٹھے سارے، دلاں دے بھیدنا دس سارے

سورج ڈبیاں عرصہ ہو یا، ڈونگھیاں شاماں، لمیاں راتاں
اپنی اپنی جی اتھے، کوئی نا کچھے کسے دیاں واٹاں

کنوں آکھاں؟

دل گیا، ایمان گیا، جان گئی، جہان گیا
 کاروبار گیا، سکون گیا، میرا سارا مان گیا
 گھر گیا، باہر گیا، میرا سارا سامان گیا
 کنوں آکھاں؟

میری عزت، میری غیرت، میرا رنگ ترنگ
 میرے ساکھ، میری سانجھ، میرا سنگ
 ایدھر، اودھر، سارے پئی بھک ننگ
 پر کنوں آکھاں؟

میں فریبی میں ای جھوٹھا، میں ای چور اچکا
 سب کچھ بدلایا، کر گئی تیزی مینوں ہٹکا بٹکا
 بھل گئے، چھڈ گئے سارے، کوئی نہیں اتھے سکا
 فیر ہن کنوں آکھاں؟

پانی، بجلی، آٹا کوئی نہیں، کوئی نہیں امن امان
 دل دردی وی کوئی نہیں، کوئی نہیں میری جان
 مشکلات ڈیرے لائے کچھ نہیں رہیا آسان
 تے فیروی کنوں آکھاں؟

مراں، رواں، کوکاں تے کرلاواں
 کنوں گل اپنے دل والی سناواں
 سارے ویری، دل دا جانی کوئی نا پاواں
 ہن دسو میں کنوں آکھاں؟

لمیاں گڈیاں، وڈے بنگلے آسے پاسے
 ترس نا کھان، ہسن سارے ظلم دے ہاسے
 ٹھنڈیاں چھاواں کتھے لبھاں، وچ تپ چما سے
 جن میں اتھے کنوں آکھاں؟

عزتاں غیرتاں کتھے پر اچیاں شانناں والے نہیں
 سب کجھ لٹیا، پر اج وی ایہہ رکھوالے نہیں
 گوڑے میک اپ وچ، پر نیت دے کالے نہیں
 گھرا میں اتھے کنوں آکھاں؟

جھوٹو جھوٹھ چتالیا اے، حق دا دیوالیہ اے
 وچ جواباں ساریاں، پر وڈا نشان سوالیہ اے
 ساریاں سوہنیاں وچوں حُسن دا دیوتا کالیا اے
 ساریاں جھوٹھیاں وچ میں سچا کنوں آکھاں؟

ساریاں دے خون سُرخ توں سفید ہوے
 آساں امیدیاں گئیاں، سارے ناامید ہوے
 نچن جھوٹھے آ بازار، سچ دے راکھے قید ہوے
 ساریاں جھوٹھیاں وچ میں سچا کنوں آکھاں؟

میرا گھر، میرا دیس، میرا کجھ نا رہیا
 میرا دین، میرا ایمان، میرا سب کجھ گیا
 بے عقل مینوں عقل دین، ای وی میں سہیا
 رہائمن میں کنوں آکھاں؟

چن تے سورج

چن تے سورج ساتھی وانگ یاراں نیں
 دوہاں لیاندیاں کھڑدیاں بہاراں نیں
 چن تے سورج وانگ میرے یاراں نیں
 ساتھ نا چھڈن، تڑوے نال نال
 کدے نا تھکن ایہہ، چلدے سالو سال نیں
 لمیاں راواں ڈونگیاں شاماں ہنیرے چارے پاسے
 اکو بجن ساتھ نبھاوے، دشمن سارے پاسے
 بن جا چن، کنے ہون گے تارے چارے پاسے
 ساتھ نا چھڈن، تڑوے نال نال
 کدے نا تھکن ایہہ، چلدے سالو سال نیں

سورج چڑھیا چارے پاسے نورونور جہان ہویا
 کھڑگے مہل ہر پاسے رنگاں دا ساماں ہویا
 ڈاہڈے مشکل پتیڈے لگن منزل اک امتحاں ہویا
 ساتھ نا چھڈن، تروے نال نال
 کدے نا تھکن ایہہ، چلدے سالو سال نیں

اُج دا دور، تے اُج دی کہانی

و کھرا اُج دور تے، انوکھی اُج دی کہانی اے
گہرو لُکدے پھرن، وچ بازاراں الہڑ جوانی اے

چلدے پھردے دھوکے نال فریباں نہیں
اُچے اُچے بنگلے بھرے نال آسیباں نہیں

لمیاں زباناں، پر اُکھر قولوں خالی نہیں
خالی اکھاں نور توں، سڑکاں اتے سوالی نہیں

چور اچکے چوہدری تے غنڈی رن پروان ہوئی
 نسلاں کوئی نا پچھے اتھے، لنڈی گتی دربان ہوئی

لمیاں کاراں، ویہلیاں سرکاراں، ہر کوئی راج مانے
 لٹے کانے سیانے ہوئے، بدلے سب زمانے

پو جن چڑھدے سورج نوں، پیسہ دین ایمان اے
 رنگ برنگے ٹانگے لگے، لال گلابی شان اے

چڑھی جوانی، ہتھیں تیراں نال کمان اے
 عزتاں والے لگ کے رہن، غنڈہ گردی پچھان اے

اُلٹی بہہ گئی گنگا اتھے، نویں خیالاں دا دور اے
 اگے بڑھیاں، پچھے بندے، ایہہ میرا تھن دوڑاے

توں نا جانے، میں نا جاناں، کوئی نا جانے
 گلی گلی وچ لنڈی پچھی شانان مانے

کم نا کاج، اُچھی چڑھتل، اج دی ایہہ کہانی اے
اُچی اڈھی، کپڑے گھٹ، اج دی ایہہ جوانی اے

گھر بیٹھا گھبرو بال ساہبدا، بیگم وچ بازاراں
بدلے لوے نونہہ سس کولوں، سٹار پلس دیاں بہاراں

توں وی چل پھر دنیا تے ویکھ انوکھے نظارے
وارث شاہ تے بلھے رُل گئے، پاپاں نال نے سارے

تُر دے پھر دے سائے لگدے دوروں ایہہ ہمسائے لگدے
کولوں ویکھوتے رن مرید، دوروں ایہہ ماں جائے لگدے

SMS تے عشق نیں کردے، بغیر اگ توں سڑدے
E-mail تے **Website** تے معوشقاں نوں لبھدے

ملن نا ملاقات آمنے سامنے، ایہہ موبائلاں دا کمال اے
تجے عاشق کوئی نا اتھے، مرزے صاحبان جہیا حال اے

ڈبل روٹی دے ڈائنگ دا زمانہ اے
 ہر گلی وچ شمع تے ہر کونے تے پروانہ اے

وکھرا آج دا دور تے، انوکھی آج دی کہانی اے
 گھبرو لکدے پھرن، وچ بازاراں اٹھڑ جوانی اے

گل مکاؤ، مٹی پاؤ

گل تے بڑی وڈی سی پر فیروی ایدے تے مٹی پاؤ
بھیرا کرتوت اے جھیرا چھڈو ہن تے دلوں بھلاؤ

بچیاں والیاں گلاں کیوں بے کر دے او
بچیاں نوں بٹھاؤ کول تے سارے فرق مٹاؤ

رنگ لہو دا اک، پر شکلاں وکھو وکھ ساریاں
نا جا شکلاں عقلاں تے، سارے رشتہ دل دا نبھاؤ

گلے شکوے، نا لڑیاں ہون گزارے سدا
چھڈو نفرتاں نوں، دھونی دل والی تنھاؤ

وارث شاہ نمیں جمدے روز روز
گلاں سنو اوہدیاں، تے دوجیاں نوں وی سناؤ

ہیراں تے دلگیراں، علامتاں تچیاں عشق دیاں نیں
کر لو ایکا سارے، نسلاں کھیریاں دیاں مکاؤ

چڑھدا چن تے روشن رات ہوندی اے
چھڈو نفرتاں نوں، مجلساں پیار والیاں لاؤ

کھولو دلاں بہیریاں ہندیاں ڈونگھیاں رمزاں نیں
حیاتی چھوٹی جئی اے، سنگتاں محبتاں والیاں رچھاؤ

دنیا بڈل گئی ساری، پکا رنگ دھرتی والا دکھاؤ
بھل جاؤ رنجشاں پرانیاں نوں، گلے شکوے مکاؤ

پردیسی

میں بھل دا اوہ ویلا جدوں توں پردیسی دیس وچ ہويا
پچھان گئی، زبان گئی، عزت تے شان گئی، توں نارویا

دلاں دی دلداری گئی، جوانی دی خُماری گئی، دنیا ساری گئی
روشن خیالی دے ہنیرے وچ، اپنی جان پچھان نوں گویا

ٹاہلیاں تے پہلاں دی چھاواں، ٹھنڈیاں ہواواں گئیاں
رسم و رواج گئے، اصل سماج گئے، کجھ ناپایا سب کجھ کھوایا

تہمبند تے چادران، چڈیاں تے ساون دے ہلارے گئے
بہیرا حال ویکھ پھلاں تے پھلواری دا، بدل چھم چھم رویا

چانجراں دی چھن چھن، سرواں دی بہار کتھے گئی
محلاں تے ماڑیاں نوں، گھڑسواریاں نوں کیہہ ہويا

انجھاں دیاں انھیاں نوں، ترنجناں دیاں رونقاں نوں
چاننیاں راتاں، گھواں تے برساتاں نوں، تُو اے بھلایا

چناں تاریاں دی لوسی، لمیاں راتاں تے باتاں سن
لٹ لیا سب کجھ ویریاں نیں، تے ڈاہڈا ظلم کمایا

اے دیس نہیں میرا دیس، ہر شے نیں حلیا بدلایا
میں دیس وچ پردیسی ہو یا، ایہہ ڈاہڈا ظلم اے ہو یا

اکلاپے دیاں گھڑیاں نوں، ہنجواں دیاں جھڑیاں نوں
اکھاں نیر و نیر ہو یاں، اساں اک اک ہنجوڑیاں وچ پرویا

اوکھیاں منزلاں

پند لے تے منزلاں اوکھیاں اتھے

فُرُفُر ہو گئے

اسیں جھلے

منزلاں ہو ردور، ہو ردور ہوئیاں

میں ویکھاں آل دوالے کھول کھول اکھاں

جھاتی دل دی دنیا اندروی پالوؤ

تُسیں فُر دیاں فُر دیاں تھک جانا

منزلاں دورتوں دور ہوندیاں جان گئیاں

اک منزل ایہہ جیہڑی

دل دی دنیا دے اندر اے
 کدی تسیں جھاتی اپنے دل اندر وی پا کے ویکھو
 تہاں دے سارے مسئلے حل ہو جان گے
 اوکھیاں منزلاں خود چل کے
 تو اڈے ول اُون گئیاں!!!!

غزل

تیری چھیل چھیلی جوانی اے، آفتاں نین نین تیرے
تیرے وکھری سب تُو چال اے، بل کجھ ناکھن تیرے

پے فتور نین جہان وچ، آفت تیری جوانی اے
پھٹڑا کر کر سٹیں، ڈھونگے پھٹ ہن عاشق سہن تیرے

روز بدلی رنگ برنگے کپڑے سُرخ تیری مثال اے نی
انگ انگ مٹکاویں تُوں کینویں ڈسے گریں بہن تیرے

اک ہیر پواڑے سوپائے، اتھے ہیراں دیاں ڈاراں نین
اتھے دنیا الٹ پلٹ ہوئی، ظلم ڈھاون نشیلے نین تیرے

وارث شاہ آکھدا اے کواریاں آفتاں نیں
 بل چپ تیرے اکھاں ساریاں گلاں تے راز کہن تیرے

ایتھے دل دی دنیا اُلٹ گئی، ایتھے نویں پواڑے پے گئے
 رناں منہ زور ہویاں، مرد ہوئے وانگ سیدے کھیڑے

چڑھدی جوانی پنجا بن دی

چڑھدی جوانی وانگ گلاباں حُسن مہتاب دا اے
اُچیاں لمیاں ٹیاراں اتھے اے حُسن پنجا بن دا اے

ایہہ نازک تے ملوک جنڈریاں دِن وانگ پریاں
سرماں نیناں ڈٹھا، گلاں وچ رنگ گلاب دا اے

وال کھولن تے ہون ہنیرے وانگ کالے بدلاں نیں
ایہہ مست نشیلیاں اکھیاں وچ نشہ شراب دا اے

ہرنیاں وانگ پھرن وچ باراں تے گلزاراں
رنگ وکھو وکھو سب دے، وکھرا رنگ ہر شباب دا اے

شکار کرن نال مست نشیلیاں اکھیاں دے
چڑھتل ویکھو ذرا نہیں پیمانہ کوئی حد حساب دا اے

سیجاں مانن اوہ جہاں دل دیاں مرضیاں کر لیاں
ترسن اکھیاں اوہناں دیاں جہاں ڈر جواب دا اے

لٹ لے سدھراں مست جوانی دیاں توں
راضی رکھناں دلاں دے جانیاں کم اک ثواب دا اے

جاؤ لٹ لوو ترنجناں نوں، اے جوانی فیرنا اونی اے
اکھاں شکاری دل، مکھ ہو یا سامنے جناب دا اے

ست رنگیاں تتلیاں

آئی بہار سارے پاسے ست رنگیاں باغاں وچ تتلیاں
ایہہ پھلاں وچ رہندیاں تے ٹھنڈیاں ہواواں وچ نکلیاں

کالیاں گھٹاواں وچ اڈدیاں، ساواں وچ وسدیاں
پان گلیاں، محلیاں، محلاں تے ماڑیاں وچ ککلیاں

لگیاں تے چیدیاں، سوہنیاں تے پھینیاں الہڑٹیاں نیں
اکھاں مٹکاوندیاں، دلاں نوں ستاوندیاں، دل وچ پھسلیاں

دلاں دے شکار کرن، عاشقاں نوں خوار کرن، نخرے ہزار کرن
دوڑیاں پھرن بازارں، جیویں ہرنیاں باراں وچ نکلیاں

قول تے قرار، حیلے تے فریب، گلاں نا کرن وچلیاں
اڈدیاں پھرن کدے ایدھر کدے اودھر، باغاں وچ تتلیاں

نازک بہتیریاں، جھلڈیاں ہنیریاں، تے گھسن گھیریاں نیں
فیشناں دیاں ماریاں اُچے نخرے نیں، ایہہ راہواں وچ تتلیاں

غزل

تیرے تے میرے عشق دے چرچے، لوک آکھن شیدائی نیں
 تہماں پین کیماں سارے جہان وچ کہے ساری خدائی نیں

اٹھن دھواں ول آسماناں اگ دل وچ لگی ہوئی دے
 انوکھیاں کرن گلاں اساں اک وکھری دھونی عشق رُمائی نیں

بھل جان گے لوک قصے ہیر رانجھڑے والے
 ڈاہڈی کہانی عشق معشوق والی اسیں وکھری اک سنائی نیں

ڈکرے ڈکرے ہون دل دے پیڑاں ڈونگیاں ایدھیاں
 پیڑاں ہون لوں لوں دے وچ پر ڈاہڈی پیر جدائی نیں

روندے رہن سدا جہاں عشق دے سو دے کر لے نیں
 کدے نہیں ٹھدی یاری جھیردی اگ عشق دے وچ پکائی نیں

کوکاں مارن وچ جنگل بیلیاں، رُلدے پھرن بازاراں
 کردا عشق کھجبل خراب، سارے سریں مٹی ایس نے پائی نیں

ہوندے وانگ فقیراں سادھواں، منکن عشق دا ایہہ خیر نیں
 اساں بن وارث وقت اپنے، نویں گل عشق والی سنائی نیں

عشق دی ریت

تسیں ہیراں، اسیں رانجھے، اساں عشق دی ریت نبھاوتی
تواڈی عقل وڈی، ساڈا دل وڈا، اساں بازی جان دی لاوتی

تسیں مندے رسماں رواجان نوں، اصول تے قانون سارے
اسیں دل دے رستے پے گئے، اساں عشق دی گل ویاہ دتی

تسیں کردے رہے صلاحاں مشورے نال ساریاں دے
اساں ٹوٹ اکھاں عشق چناں وچ چھال لا دتی

عقلاں والے کرن جوڑ توڑ سارے نال دلیلاں
اسیں منئے قولان قراراں نوں، اسیں اپنی گل نبھا دتی

لٹن والیاں موجاں لٹ لیاں، ریجاں لا لیاں
اسیں عاشق پکے سچے تیرے، اساں عشق دی مجلس سجا دتی

اتھے ویریاں ویر کما لئے، دودھاں وچ زہر ملا لئے
اساں عشق ریٹ لکھوادتی، پرقاضی وقت ناکے نوں سزا دتی

اسیں رکھدے رہے مان بجاں تے بیلیاں دے
اوہناں دیاں خود غرضیاں نیں ساڈی ساری لج گوا دتی

اسیں مان کریندے تے ریتاں پالدے آں
اساں ساریاں گلاں دی اکو گل اصل والی مکا دتی

وساہ دے ڈنگ

نہیں مردے شینہہ جوان گھبر و نال سچیاں جدوں سنگ ہوے
میدان مار لیندے، لتاں توڑ دین، جدوں کھلی جنگ ہوے

نال کھلونا یاراں بچناں دے، جیویں منہ وچ دند نال دند ہوے
اوکھے راہ تے لے پنیڈے کرن جدانگ نال انگ ہوے

بازیاں لاون جان والیاں قول سارن وچ میداناں
سینے جوڑ کھلو جانڈے بھاویں سامنے تیر تفنگ ہوے

ویلے لد گئے، یار بلی چھڈ گئے، مشکلاں آپیاں
یاریاں گھیاں نال زمانے، یار مارتے زہریلے ڈنگ ہوے

اُتوں کجھ، دلوں کجھ ہور، مارنا یاراں نوں نال وساواں
دھرو کردے سجناں بیلیاں ایہہ بے وسائیاں دے ڈنگ ہوے

شینہاں ورگیاں یاراں گھبرواں رول دیندے
لان نھیاں دیاں لتاں، بھاویں چرس تے بھاویں بھنگ ہوے

پلے بن لوو گل ایہہ ساڈی ڈونگھی تے چنگی تراں
جھیرا ماردا سجناں بے وسائیاں، اوہ لوکاں دا ننگ ہوے

عقلاں متاں والے زکھن اک اک پیر تول تول کے
جیہڑے رہندے وچ خداں، اوہ نہیں کدے تگ ہوے

اوہ ناویکھن عیب یاراں دے، بھاویں لوکیں دین دوہائیاں
جہاں دے دل تے روجاں عشق والے رنگ وچ رنگ ہوے

نھلتاں نہیں بدلیاں

مہیں باج نا بندے دودھ بولے، پڑھیاں لکھیاں نا بدلیاں نھلتاں نہیں
بچہ شینہہ دا رہندا شینہہ دا اے، اتھے بدلیاں اصلیتاں نہیں

عشق کھیڈ نہیں جیہڑا کھیڈیے نال مہارتاں دے
عشق ہو جاندا اے دل والیاں نوں، ترسن جہاں کول دل دیاں دولتاں نہیں

وارث شاہ آکھے "دھی کھتری دی رہی کھتری دی"
دولتاں آوندیاں نا ویندیاں نہیں، پر بدلیاں کدے نھلتاں نہیں

ہار سنگار نا بنان حُسن والا، اکھاں مٹکا کے نا ہون عشق
 وارث آکھے " گھوڑے ہون ناہیں پُت لیلیاں دے " بدن نسلاں نہیں

اوہناں عشق پالے، رکھیاں لجاں اپنے عاشقاں دیاں
 چلدیاں پھر دیاں ہون فاحشا، اہناں دیاں دلاں وچ عشق خصلتاں نہیں

عشق دی ذات

کہندے رہے نہیں پیر فقیر تے حکیم عقلاں والے سارے
عشق نا پچھے ذات، نا کوجیاں سوہنیاں شکلاں والے سارے

اے دل نوں دل نال گنڈ دیندا، لاوندا پکے جوڑا اے جی
پلاں وچ پند مکائے، جھیڑے پندے نہیں شکلاں والے سارے

بدلیاں رتاں، بدلے چال چلن، بدلے ہن عشق دے رواج نہیں
بدلی چال معشوقاں سوہنے، رنگ وکھرے اصلاں والے سارے

ایہہ عشق ناں ہُن عشق رہیا، گلاں رہ گیاں فاندیاں دیاں
اکھیں رکھن کتے تے اکھیں لان کتے اے سوداگر مطلبیاں والے سارے

قول تے مان تران بدلے، رنگ خاندانیاں والے نہیں جاندے
نسل اصیل، اصیل ہوئے، پکے پیر صرف ذات تے اصلاں والے سارے

مکھ موڑ لیندے، جدوں مطلب دل والے پالیندے
عشق پیار دیاں گلاں بھل جاندے، ایہہ وڈیاں گلاں والے سارے

اسیں عشق دی گل تے ذات نوں نا من دے ساں
جے عشق ہوئے نال کوڑھ ذات، سڑن حال بے حالاں والے سارے

رکھ دل وچ پک کر کے، عشق زانیاں عشق نہیں کجھ ہور ہوئے
حیلے مکر تے دل سارے، ساتھ چھڈ جان، چلن سنگدلاں والے سارے

اَج عشق نا رشتہ دلاں والا، مایہ تے مال سارا
راہواں بدل لیندے، اکھاں پھیر لیندے، ایہہ یار تھملاں والے سارے

لاندے قلا بازیاں، مطلب کڈھ لاندے، وقت ویاہ لاندے
 ڈگ پندے ڈونگھیاں گھڈیاں وچ، اچیاں خیالاں والے سارے

اکو عشق ہے عشق اصیل جنہوں نیں کہندے سارے
 دل لاما لک وڈے نال، ٹھنڈاں پے جان کیندے وصالاں والے سارے

زمانے دے رنگ

قحط پے گیا سچے یاراں سنکیاں دا
چارے پاسے راج اے بے ڈھنکیاں دا

زبانوں کنگھ ہویاں، اکھاں بچھ گئیاں
رُتاں بدل گئیاں، نہیں ایہہ ویلا گلاں چنگیاں دا

ہویا لہو پانی، نہیں قدراں ماں پو جایاں
وکھو وکھ ہوے سارے، ایہہ زمانہ اے ونڈیاں دا

حق سچ سنے کوئی نائیں، عقلیں بن پئے
ایہہ کام اے لائی بچھائی دا، رمزوں مندیاں دا

عزتان تے شرماں کتھے گمیاں
 جہاں لائی لوئی، اچا ناں اوہناں رنڈیاں دا

اندریں وڑھ گئے نیں سارے گن ولیٹ کے
 کتھے گئے ترنجن، کون جانے چھاواں ٹھنڈیاں دا

ولیں چور بیٹھے، زبائیں کوڑھ پئے
 ایہہ ویلا نہیں گلاں کھریاں تنکیاں دا

توڑن قول قرار سارے، رنگ بے رنگ ہوے
 نہیں فرق اتھے ویاہیاں تے منگیاں دا

اگ لگے زمانے دیاں رسماں تے ریتاں نوں
 بکاوشینواں ساریاں اتھے، ایہہ دور اے منڈیاں دا

عشق گھائے دا سودا

عشق ازلاں توں انوکھا رنگ لایا اے
سودا گھائے والا، نفع مولیٰ کسے نا کمایا اے

کسے دل روڑیا، کسے جان دی بازی لا دتی
کئی شملے مٹی وچ رُل گئے سب گجھ گویا اے

کئی بہہ رون، اکھوں لہو دے نیر بہاوندے
تچا عشق منصور کیتا، جسے اپنا آپ کوہایا اے

عشق بہیڑا اے رناں اج دیاں دا
جہاں کوئی قول نا مول نبھایا اے

کونجاں وانگ ایہناں چالے، کتے بھن کتے اڈ دیاں
پینگاں جھولن کتے، رنگ عشق دا کتے چڑھایا اے

عشق ہو گیا کم پارٹ ٹائم سارا، کتھے دل کتھے اکھاں
روٹی کماؤنا مشکل ہو یا جیون دے چکراں ظلم کما یا اے

بنیا ونج پیار اے وکھرا، جدوں لالچاں نال ہوے
سوہنیاں، سسیاں تے ہیراں، گہنیاں نال تلوایا اے

روندے پھرن بیلیاں، ہوے کملے تے دگیر سارے
رانجھے کنیں پامندراں اک وکھرا روپ بنایا اے

چٹیاں چادراں تے داغ رنگے نا جان کدے
ساڈے دل اُتے ڈاہڈا داغ اے عشق نہیں جمایا اے

رہندے نال اوہناں دے ایس دنیا تے
جہاں اکو یار نال دل چا لایا اے

وارث شاہ ورگے بنے وارث ایس پنجاب دے
 اوہنے اک اپنا وکھرا ڈیرا عشق گرمایا اے

ہوے عشق بڑے، پر کسے ایہہ رنگ نا دکھایا اے
 پنجابی کرن مان ایدا، اک سوہنا دکھرا عشق داسنایا اے

وڈا بنگلہ تے لمی کار ہووے

دوڑاں لکیاں نیں وڈا بنگلہ تے لمی کار ہووے
لُغاں پائیے ہر پاسے، جے ساڈے کول کجھ اختیار ہووے

اوہ نہیں اٹھدے جھیڑے ہون ڈگے بیھڑے
جھیڑا یاراں ماراں تے ویلے دیاں ٹھوکر اں داشکار ہووے

عزتاں ڈب گئیاں، قدراں مک گئیاں
جھیڑا ڈالراں، پونڈاں تے روپیاں دے سوار ہووے

سوہنیاں رُتاں لنگ گئیاں، شاماں پے گئیاں
چانن رات، ڈھپاں دن دیاں، سب گرد غبار ہووے

جھپٹے جھیلے ودھ گئے، اسیں پھس گئے مشکلاں
گئے سوکھے ویلے، ہن دکھ درد ہزار ہووے

تیتیاں کھوٹیاں ہوئیاں، لہھے کوئی نا گھرا کسے پاسے
روگ انوکھڑے چل پئے، پنا درواں سارے بیمار ہووے

اندروں کھوکھلے، دلوں کھوٹے، کم چورنیں سارے
ناؤ پکھن حلال حرام نوں، اکوکاروچ سارے سوار ہووے

ظلم دی ہنیری رات

کھلے بوہے ظلم والے، پئی ظلم دی ہنیری رات اتھے
 عزتاں شانناں گھٹ گئیاں، ہوئی ظلم دی برسات اتھے

نہیں من دے قانوناں قاعدیاں نوں، ضابطیاں نوں
 ہوے جدوں حاکم نکھڑوے، عیاش تے کم ذات اتھے

زل گئے اوہ لوک سارے جہاں کیتیاں گلاں حق دیاں
 اچے ہوئے ناں اوناں دے، نویاں رمزاں خرافات اتھے

لگدے پھر دے نہیں جہیڑے لیندے ناں تو حیدی نہیں
 گھرا جاڑتے بیلے ساڑدے تے شینہہ بیٹھے لاگھات اتھے

روز نکلدے نہیں جنازے رسماں تے رواجاں دے
 غنڈے، گماشتے تے رسہ گیر لے آئے ظلم دی برات اتھے

ہنیریاں ٹھلن، بارشاں وسن، ہر شے ہوئی تارتار
ڈگے رُکھاں تے گھبرواں دیاں کون لئے واٹ اتھے

جیلاں کھل گئیاں، دیواراں ٹٹ گئیاں، ہویاں انہونیاں
عزتاں تے لوکی رُل گئے، ہوئے اوکھے گزراوقات اتھے

نویاں رسماں، نویاں قدراں، بے قدری دیاں
پُٹ دتیاں نمیاں بدل دتے سارے خیالات اتھے

پرتوں چھڈنا امیدیاں چنگیاں نوں، چھیتی مک جائے گی
لمی ہنیری رات ظلماں والی، بنے گی وانگ مکافات اتھے

پیراں عشق دیاں

پیراں عشق دیاں نہیں جان دیاں بھاویں لکھ اپا کرئیے
ول رسی کدی نا جان بھاویں پھوک ساڑ فنا کرئیے

عاشق کرن نویں پکھنڈ اتھے، توبہ کر دے نہیں
لیک لان چلدے لیکھاں چنگا نہیں! ہناں خفا کرئیے

پھٹ عشق والے بھر دے نہیں، ہون روز ہرے
دم عشق دا بھرن بھاویں جسم تے روح جدا کرئیے

غریبی دی کند

غریبی ذات نہیں میری میرا بھیس نہیں
تیرا حق گمبل سوہنیا، میرا مقدر کھیس نہیں

بدلے رُتے نین نال بدلدیاں وقماں دے
ہنا چھپر بھٹے، نامکے غریبی نال محنتاں مشتتاں دے

چونہڑاں زمانے دیاں زخمی میری ذات کیتی
اہلکاں نال ناپینڈے مگن، لمی اے ہنیری رات کیتی

وگھو وگھ درجے بن گئے، اتھے پکے لیبل لاوتے
کھڑا کر کے آمنے سامنے اتھے نویں پواڑے پاوتے

بدلیاں نسلاں اتھے، ہوئے کئے کذات ذات کیسے
ذاتاں گوتاں بنائیاں اسماں بنائے نیں درجات کیسے

اسیں دلوں تو انوں وساریا، اچیاں کنداں اُسار دتیاں
اسیں بھلے قول قرار پیار، ساریاں گلاں وسار دتیاں

تُساں اچیاں شانناں، تو اڈے ہووے کون نیڑے
تو اڈا عشق مایا سرمایا، ساڈی ساڈی حیاتی پنا جھیردے

تُساں اچیاں کنداں نفرتاں دوریاں چڑھالیاں
تُساں وچ زمانے دے، وکھریاں چھنجاں پالیاں

رمزاں دل والیاں

ڈونگھیاں رمزاں دل والیاں، کدی لایاں ایہہ نا لگدا جے
اکھاں ویکھن لکھ ہزارنوں، سوہنا دل نوں کوئی اک لگدا جے

جتھے دل دیاں رمزاں چار ہون، نہیں کدے ایہہ مڑدا جے
عشق نہیں ہوندے سوچیاں سمجھیاں، دل آپوں کتے وجدا جے

رکھو گل ایہہ پلے بن پکی، نہیں کوئی ایدھے وچ شک کوئی
جدوں وچھڑ گیا، وچھڑیا یار کدے نا لبھدا جے

اکھاں کرن عشق درشن یار توں نا رجھدیاں نہیں
لکھاں ہون دولتاں کول، پکھا دل کدے نا رجھدا جے

گجے عشق تے گجیاں رمزاں، وانگ میسٹیاں ہون گجیاں
 جھیرا اورن والا ہوندا بدل جے، اوہ کدے ایناں نا گجدا جے

کوڑھ دلاں والا، دسدا کوڑھیاں کو پجیاں شکلاں توں
 جے نا ہون دلاں دے سودے، سہرا منکھڑے تے نا سجد جے

رہندے نال گھبرواں، شینہاں وارواں دے
 گھوٹیاں نیٹیاں تے بیہڑے قولوں، رہندا طعنہ جگدا جے

دلاں والے سودے سچے تے اُپے سدا توں رہے نیں
 رہناں نال دل والیاں دا، گلاں پرانیاں نال بلاوا اجدا جے

بڑے ویکھے، بڑے وڈیاں کلکیان والے اتھے
 سارے لد گئے، عزتاں ذلتاں نال، رہنا نال سدا رب دا جے

اوہ ویلا دور نہیں

اوہ ویلا دور نہیں جدوں ایہہ کنداں نفرتاں والیاں ڈھین گئیاں
 اوہ ویلا دور نہیں جدوں دلاں دیاں نفرتاں جاہن گئیاں

گلی گلی تے پنڈ پنڈ وچ، ڈھوکاں تے جھوکاں وچ ساریاں
 جدوں یار بلی تے سکھیاں دل والیاں سچیاں گلاں کہن گئیاں

نکے وڈے، اُچے نیویں، بھکے ننگے تے دولتاں والے اتھے
 پیسے دی گرمائی، قوماں دی بڑائی باہجوں اکٹھیاں رہن گئیاں

اوکھے بھارے ویلے، خوشیاں تے سدھراں دے میلے
سارے یار تے ساریاں سکھیاں اکٹھے مل کے سہن گئیاں

اوہ ویلا دور نہیں جدوں ایہہ کنداں ڈھین گئیاں
اوہ ویلا دور نہیں جدوں ہر پاسے ساون وچ پزنگاں پھین گئیاں

جمہور داسویرا

ویدا مک گیا، پانی سک گیا شرف مشرفاں دا، گلو وجھ گیا جمہور دا
ہن ہون گے وڈے نال ساڈنے، ہورج چڑھ گیا شعور جمہور دا

ماراں کھادیاں نیں، تپاں سیکیاں نیں، ہمتاں ناہاریاں نیں
نویں پینڈے سدھراں والے نیں مانگاں نال سندھور دا

من مانیاں ہن لد گھیاں، مکے دوز اللیاں تللیاں دے
ہن ظہور عقل شعور ہویا، اچا نال ہویا دستور دا

جنگاں بھج گھیاں، بانھواں ٹٹ گھیاں، مکے جھک گئے
زوراں نال غریباں نمائیاں دے ٹٹ گیا لگ غرور دا

لوکاں دس دتا، کیہہ ہوندیاں طاقتاں پرچی ووٹ دیاں
گھیرے تنگ، سنگ بے سنگ ہوئے، حال دیدنی سی حاکم مجبور دا

جھیڑے نا سمجھن گل رمزیاں والی، اصول والی دستور والی
شکلاں بے حال ہوئیاں، لوکاں ویکھیا حشر ایس نور بے نور دا

کنداں ڈھا دتیاں، شاماں پادیتیاں، ہويا ہنیرا ای ہنیرا
آمر ٹر گیا، آمریت دا منہ مڑ گیا، ویکھو منگھ جمہور دی خور دا

اسیں منگدے عزتاں سانجیاں جے، جتھے ہوئے ناں انصاف دا
اسیں تھکدے نہیں، اسیں ڈردے نہیں، ایہہ شیوہ اے قوم غیور دا

اسیں وپے آں، اسیں ماڑے آں، اسیں لڑدے آں
اسیں اکٹھے آں، اسیں دھاڑنیں وانگ شیراں ساڈا حوصلہ تیمور دا

ساڈیاں چندڑیاں رُل گئیاں، پرہن ساڈیاں اکھاں گھل گئیاں
اسیں ڈکنے نہیں ڈا کو چور عزتاں دے، اسیں لینا مزہ جمہور سُرور دا

ہاواں لگ جانڈیاں، بانھواں بھج جانڈیاں، نسدیاں کوئی ناراہ لھے
ظلمو ہتھ کھج لوو، حق نون حق دیو، رب سوہنا سا تھی بے قصوردا

ہُن سمجھ جاؤ، ہُن دیکھ لوو، ہُن چل پوو وسدیاں راہواں تے
ایہہ ضداں تے من مرضیاں چھڈ دیو، اچا ناں کر دیو جمہوردا

راہداریاں دے پھل

جیدا دل کیتا اوہنے توڑ لیا، کسے کالر وچ سج لیا
ایہہ پھل نہیں راہداریاں دے، ہر اک دل پر چا لیا

کون اہناں دیاں قدراں جانے، کون شانناں نسلاں
جنہوں لوڑ پئی اوہنے سنگھ لیا کسے توڑ کے کم چلا لیا

کسے توڑ لیا، گھڑی روح تے دل نوں پر چا لیا
فیرسٹ پوئیں اُتے رکھ پیر تھلے اہنوں مسلا لیا

نا قدراں نہیں، نا سدھراں نہیں، نا مراداں
ایہہ بدقسمتاں سوہنیا رکھ دل کول دل نوں گرما لیا

ترسن اہناں دیاں اکھاں، خوشبوواں رُل گتیاں
رُل رُل کے پھیرے رُل گئے، اہناں اپنا اخیر پالیا

تسین ہووگے سوہنے، پر وانگ مہل راہداریاں
اڈیکوروزول دیاں جانیاں نوں، تہاں اپنا دل زخما لیا

تہاں چھڈ باغ باغچے اپنیاں مجلساں لا لیاں
وانگ مہل راہداری، تہاں اپنا آپ نظروں گرا لیا

نا اعتبار کریں

اہناں تے نا اعتبار کریں، ایہہ وساہ کے مار دے نہیں
 اہناں نال نا کھیڈ بازی عشق والی، اتھے چتے وی ہار دے نہیں

زخمو زخم کرن گے ایہہ تیرے دل دلیگر نوں وی
 ایہہ عشق وی پوڑی اُتے چاڑ کے تھلے دھکا چا مار دے نہیں

اہناں دیاں شکلاں سوہنیاں وانگ معصوماں بے تقصیراں
 پہلاں چڑھان پینگھاں عشق پیار دیاں، فیرو سار دے نہیں

سوہنیاں اکھاں گمن چار چوہیرے پر ڈیلے پتھر ہوے
 ریجاں نال کر دے قول تے قرار، فیردلوں و چار دے نہیں

ایہناں ہیراں، سوہنیاں تے سیاں نیں
پنوں، مہینوال، رانجھے رول دتے، صدا فقیراں مار دے نیں

پلے بھن لے توں وی جے کجھ عقل ہے کول تیرے
کہندے رناں پیاں راہیں تے ناقابل اعتبار دے نیں

اُجھڑے شہر

چل فیر مُڑ کے پنڈ اپنے اُجھڑ گیا شہراے سارا
کوئی نا پچھانے اک دو جے نوں، آیا قہراے سارا

رنگ برنگیاں لوواں وچ وی گھپ ہنیرا اتھے
دل دا جانی کوئی ناملدا، سونجا ہو یا شہراے سارا

اپنے سارے ہوے پرانے، سنگی ساتھی ماں پو جائے
مایا پچھے دوڑن سارے، فجر توں پچھلا پھراے سارا

بندیاں دے مُل پئے لگدے نیں، ہر شے وکاؤ ہوئی
سدھراں دے جنازے نکلے منڈی بنیا شہراے سارا

لوڑاں دیاں سدھراں

لوڑاں دے سارے رشتے ہوئے مطلقاں نال یاری ہوئی
ایس دنیا وچ دل لایا سی پر نہر تھاں کھجیل خواری ہوئی

بلاں اُتے سُرخیاں لایاں، اکھیں کجے پائے لٹن سانوں لئی
دلاں دیاں دنیا لٹ لین اداواں نال، ہر ہیر پیاری ہوئی

رنگاں دی ایہہ دنیا ساری، نہیں خوشبو ہن مٹھلاں وچ
سارے مٹھل وکھاؤ اتھے، نیلامی واسطے راضی مٹھل مٹھلواری ہوئی

جواء خانہ بن گئی ایہہ دنیاں ساری، وڈے وڈے کھڈاری
ریت پیار وفا والی مک گئی کہانی، عشق محبت وانگ جواری ہوئی

چدھر ویکھو آپو دھاپی پئے گئی اے، ماں پتر چھڈ بہہ گئی
گھروں نکل بازاریں آئے کیہ مرد کیہ ناری، وانگ شکاری ہوئی

ہر شے دے بازار نیں لگدے، ہر مال بکاؤ ہو یا اتھے
کھیڈاں مکینیاں سدھراں پیار دیاں، یاری وی کارباری ہوئی

لیکھ نصیباں دے

مِلدا ایس جہان وچ لکھیا نصیباں دا
جان والے ٹر جاندے، ناچلدا دارو طبیباں دا

مایا والیاں دنیا ٹٹ لئی، کر لیاں مرضیاں
ہو کے بھر دے رہن، نہیں مِلدا لیکھ غریباں دا

بندھن عشق دے ٹٹ جاندے، یار چھٹ جاندے
رمزاں بدل جاندیاں جدوں چلدا زور رقیباں دا

اچیاں لمیاں کنداں ڈیہہ پندیاں دھڑم کر کے
جدوں جھل دی ہنیری عشق دی، چلے ناز ورنصیباں دا

وَن سَوَنے حیلے بہانے، لکھاں جتن کراں میں
لیکھے لیکھ رب والے، نا چلے کوئی وِس ترکیباں دا

پنچھی تے پردیسی اڈ جان دے شاماں ڈونگھیاں
گھرے کھوٹے دِس پندے، رہے ساتھ حبیباں دا

اسپغول تے کجھ نا پھول

بد لے رنگ زمانے سارے دے توں بدیاں گنڈھاں کھول اتھے
سارے بولن اپنیاں بولیاں، توں اپنا بول بول اتھے

اکھیں ڈٹھا میئے سچ اتھے، سُنیاں سنائیاں چھڈ دیو
ویری پھر دے سجناں دے روپ وچ، کر پرکھ پرچول اتھے

کوئی پچھے اتھے ڈاہڈیاں نوں، کم کاڈھیاں نوں
عقلاں ہونڈیاں نال جاناں مالاں، نہیں تاں ہوئے مخول اتھے

ساکھ سجن چھڈ جان ماڑیاں نوں وچاریاں نوں
لنڈیاں بچیاں موجاں ماندیاں، بھکے تنکیاں دیندے رول اتھے

لوکیں کر دے آٹا آٹا اتھے، کھنڈ کھیر ایہہ قصے کہانیاں وچ
غریباں بھکیں روزے رکھے، نا لبھن ہن چول اتھے

رنگ بدن، اکھاں بدن، بدن دین رسماں رواج سارے
جھوٹے کمینے راج کرن، کون نبھائے قرار قول اتھے

کر دے گلاں اپنیاں اپنیاں، نا سنن دلیلاں دوجیاں دیاں
گھٹ تول دے کنڈے لادتے، چھڈا ہناں توں اپنا تول اتھے

دل لاؤندے پردلاں وچ کھوٹ ہوے، کوئی رنگ نا سچا رنگ
چھڈ قصے کہانیاں، جھوٹیاں یاریاں نوں، سچے عشق پھر ول اتھے

نیتاں کوڑھیاں نیں، ہمتاں تے جاناں تھوڑیاں نیں
جدوں ویکھاں کرتوتاں شیطاناں والیاں، پڑھ لا حول اتھے

توں اپنا گڑھ کڈھ لے، چھڈ گھنڈاں سوہنیاں نوں
چھڈ ڈسکوراگاں نوں، توں اپنے مٹھے راگ گناں وچ گھول اتھے

ہر کوئی نمبر دو اتھے، پیا قحط یاراں بیلیاں سچیاں دا
پھراں وچ بازاراں بھریاں، فیروی پھین دل نوں حول اتھے

اتھے اولڑے مان تے تران ہوسن، بدل جان بہیڑے حال
چھنج پالے حق سچ دے ناں دی، و جا دل والا ڈھول اتھے

تگڑے لگن ہنیرے راہواں دے، ہوکے ساہواں دے
جان بچا، ساہ گھٹ، اکھیں ٹوٹ، اسپغول تے کجھ نا پھول اتھے

روگ غریبی والا

ستیں وہیں سو ہوندا زورا وراں تے ڈاہڈیاں دا
کوئی نا لوے واٹ غریباں دی، ساڈیاں تواڈیاں دا

اندرواندر روگ لاوے دل نوں، بھید دل دا نا کھولدا اے
جاندا ساریاں وارداتاں تے حقیقتاں نوں پر نا بولدا اے

ڈاہڈے کرن ظلم تے پاون ہنیر غریب نمائیاں تے
مرنوں مرجائے دلوں ڈب جائے ساراوکھت ایانیاں سیانیاں تے

کچھ جی جاندا کچھ گزارن حیاتی وِس گھولدیاں
ترسدیاں چند مٹکے گنڈاں ہتھاں دیاں مونہوں کھولدیاں

لنگے پراڈو تے پجارو مربعیاں والیاں دی توڑاں اڈاندی
چکڑ چکڑ ہوئے عید والا گڑتا اک نواں حلیا بناؤندی

جھوٹھے بن جانڈے سدا جھیرے سدا توں غریبی بیتھاندے نیں
جھیرے قوئل امیردا اوہنوں جانوں مار مکاؤندے نیں

گن رہوئے ناں کوئی غریب وچ اکو سہاگہ غریبی چلاوے
نکھٹو امیر حاکم تے افسر، غریب روئے تے رکشہ چلاوے

روز جیوندے روز مردے نیں، ہوکے بھردے نیں
اوہناں دی آن تے لاج کھوہ پئی، روز ڈبڈے تے تردے نیں

کچھ لٹ لیندے، کچھ لٹا دیندے منہ کدی نا کھولدے نیں
اکھاں روز بہاندیاں نیر ہنجو، اندرواندر رہن گھولدے نیں

چچھان

جگ توں وکھ چچھان اے میری
 سب توں وکھ شان اے میری

میریاں راہواں میریاں اپنیاں
 سب توں ودھ آن اے میری

نویاں راہواں دا راہی آں میں
 سُچیاں محبتاں والی جند جان اے میری

میریاں منزلاں چل کے آون کول میرے
 میری منزل آپے پاسبان اے میری

دلاں دے روگ میں کیہہ پہچھانا
دل دی رانی جدوں مہربان اے میری

دنیا نوں میں نویاں راہواں دساں
ڈبیاں بیڑیاں نوں تارنا شان اے میری

اچیاں سوچاں تے خیالاں دی دنیا
سب توں وکھ دنیا جہان اے میری

تقدیراں دے ڈنگ

بھکے ننگے، دل دے چنگے انسان نہیں ایہہ
ہتھیں خالی، ہر ویلے سوالی پریشان نہیں ایہہ

ربا تیرے بوہتے منن والے تیرے تے قربان نہیں ایہہ
ترسن دنہے راتیں فیرویتیرے ناں تمالاں پان نہیں ایہہ

جہاں توں کرم کیجے، اوہ لوکاں دامداق بنان نہیں ایہہ
نال غریبی تیری وڈی دنیا وچ بے سروسامان نہیں ایہہ

جہاں تیرے کرم دیاں لہراں بحر اں، کرن مان نہیں ایہہ
اوہناں ہتھوں بنے ایہہ عبرت دا نشان نہیں ایہہ

تینوں دین صدیاں توں کوکاں، ہوے پریشان نیں ایہہ
تیریاں رحمتاں تے کرم آزمان نیں ایہہ

غربت، بھکھ، بیماری، محرومی دے ڈنگے انسان نیں ایہہ
تیری خدائی وچ ایہہ کیہ انسان نیں ایہہ

ہُن سُن اہناں دی، لے واٹ، بنے بلاے جان نیں ایہہ
کتے ہو مایوس تیرا درنا چھڈ جان نیں ایہہ

ناسا تھی، ناسنگی، ناسا نجھ، نارکھن چکھان نیں ایہہ
تیری دنیا وچ تیرے انساناں کولوں لہولہان نیں ایہہ

اُچا سر کر کے چل

اُچا سر کر کے چل توں نیویں رہ اتھے گزارہ نہیں
گچیاں کنداں دا کیہ بھروسہ، ایہہ تے کوئی سہارا نہیں

دینیں راتیں توں ظلم ہنیر دی چکی وچ پس گئیوں
خالی گلاں حقوقاں تے جمہور والیاں کوئی کنارہ نہیں

ہتھ ودھا کے پھرتوں، لتاں ظالماں دیاں توڑ دیو
زوراں دا توڑ زور اتھے بسہنے ظلم تے کوئی چارہ نہیں

نیویں رہ کے دکھ سہہ کے بھلے بہہ کے نا کجھ کہہ کے
ہونا سوالی دراں چورا چکیاں دے کوئی چنگا اشارہ نہیں

چھڈ لالچ نکلے نکلے، گل کر ضمیر والی گجھ کہہ توں وی
بن مالک اپنی شان آن دا، ایہہ بوجھ کوئی بھارا نہیں

ون سونے حیلے بہانیاں نال تینوں کر اتھے غلام لیا
ہتھ چک لے، سینہ چوڑا کر، ہن کوئی عذر گوارہ نہیں

جان شے اے آنی جانی، اُچے ناں کر اصول والے
ناں آناں ویاراں دے، قربانی قوم لئی کوئی خسارہ نہیں

کڈن سارے مطلب اپنے اپنے کوئی نہیں تیرا یار
اپنے کم نال کم رکھن، کسے نوں تیرا چم پیارا نہیں

کرن سیاستاں ساریاں اپنے کم لئی، کاروبار لئی
جھوٹھے دین دلا سے تینوں، اتھے کوئی سچا سہارا نہیں

موجاں کرن اتھے پیساں تے ٹیکساں نال تیرے
بریاں خبراں سنان تینوں، چنگا تیرے لئی نظارہ نہیں

حل نکلدے نال عقلاں تے دلی خلوصاں نال
ملک ٹٹ پیسے مک جان، چنگا ہوندا ایہہ کھلارا نہیں

توں سرنواں کے کھلوتا ایں دراں دنیا دے شاہاں تے
مڑیں کھا چھتر پو لے، یاد رکھ اللہ جہیا کوئی دوارہ نہیں

اکھاں سجناں دیاں

جدوں جھاتی ماراں اکھاں سجناں چ ٹھنڈاں پیندیاں نیں
 مونہوں رہن اوہ چُپ، سب کچھ اکھاں کہندیاں نیں

انوکھیاں چکاں گلاں نال اشاریاں کرے، جے کوئی سمجھے
 کدے ہنجواں تے جادو بھریاں کدے دکھ سہندیاں نیں

روپ چڑھے چوکھا، رنگ سُرخ، بل گلاب ہون
 نشہ وانگ شراباں چھلکے، بُھکاں دل دیاں لہندیاں نیں

دیوے جھٹکے دھون نوں، کھاوے کئی ول کمر پتلی اوہدی
 کالے ناگ وال نیں وال گھلن تے شاماں پیندیاں نیں

اکھاں شینہہ تے وانگ شیش ناگ چچکاں مارن
 کرے پھڑد سورمیاں لاٹاں اگ نکلدیاں رہندیاں نیں

رہن روندے ساری حیاتی جیہڑے ڈنگ عشق دے ڈنگے
 دل ٹٹ جاندے، اکھاں فیروی نیرنا بہاندیاں نیں

پنچھی سنا ہواں والا

توں پنچھی وانگ اڈ دیاں ڈگ پیناں، ساہواں مک جانا
ڈونگھے کڈ توں بھاویں کھوہ، اہناں پانیاں اک دن مک جانا

لمیاں تانگاں سدھراں اپنے دل وچ رکھناں ایں
تینوں کسے نہیں پچھنا اے، اہناں ساہواں اک دن مک جانا

بھر لے جہیاں اڈاریاں بھر سکناں ایں، گھلیاں ہواواں وچ
میلے رہنے دنیا جہان دے پر تیرے ساہواں اک دن مک جانا

لمے ساہ تے واٹاں تیریاں نیں، کدے چڑھ آسمانی جاویں
اچیاں گڈیاں سدانا چڑھن، ڈور ساہ والی اک دن مک جانا

سُخنے چھیل چھیلے ویکھنا ایں، دل اچیاں چھالاں ماردا اے
سوہنے سُخنے ٹٹ جانے، لوواں اکھاں نیں اک دن مک جانا

کھیڈ مقدر اں دی

چالے چلدا ایہہ زمانہ سارا پروڈے کھیڈ مقدر اں دے
کئی رُل تے کئی بھل جانڈے، قتل کئی سدھراں دے

اسیں اپنا راگ سنا دتا، کوئی سنے نا سنے ایس نوں
اوہ کدے نہیں بھلدے جیہڑے سُخنے نے درواں دے

اساں عشق پیچے لا ویکھے، بوہے دلاں دے کھول ویکھے
اوہناں اثر نہیں ہوندا جہاں دے دل نہیں پتھراں دے

اسیں خطیں کہانیاں لکھ گلیاں، پائیاں جلیاں نہیں
جہاں دے دل کھوٹے، نا سمجھن مطلب اکھراں دے

رکھیں توں یاد ایہہ گل ساڈی، پکے بن لے اپنے توں
 داغ عشق دے پگے ہوندے، جیویں چٹیاں چدرال دے

توں بن کے ہیر ٹر جانا، صاحبان وانگ تیرے چالے نیں
 میں رب نون درد سناواں جس کھیڈ بنائے مقدرال دے

شیشہ اپنے رُوپ والا

میں شیشہ تیرے رُوپ دا ساں، تیرے ہار سنگار تکدا ساں
تُو مغرور بڑا، بڑے سوہنے رنگ چڑھاویں، میں ہسداساں

کدی اکھیں گجل، بلاں سُرخیاں لائیں، کدی اکھاں مٹکائیں
تیرے ایکشن، نخرے، نین پرین، ساریاں رتجھاں تکدا ساں

تیرے ظاہر دا میں ساتھی ساں، تینو دساں وقار تیرے
تینوں روز تیرے رُوپ سروپ دیاں شانناں ود ود دسداساں

پر میں کہیہ جانناں تیرا ظاہر سوہنا، پر دل دیاں کالکھاں چھپیاں
میری اک تریڑ نال باہر سُٹیا، نامڑیاٹوں میں تیرے چکھے نسداساں

اپنے روگ

دل دے ہتھوں رُل گئے آں جیویں وانگ راہوں دے لگھاں
باہروں ناہار ہووے، مار پووے جے نا اپنا گھر سنبھال کے رکھاں

اندر واندر سُخدیاں رہنا، گھل گھل کے مکدیاں رہنا
اندر میرے دل دے ڈکھڑے ہزار کھیڑے کھیڑے دساں

چادران نکلیاں تے چھوٹیاں ہون، لکھ پواڑے ہندے نیں
دل گھبرائے، سمجھ نا آئے، کنوں چھڈاں تے کنوں ڈکھاں

انگ، ساتھی، ہمسائے، میرے پنڈاں دے وسدیکو
زہریلے ناگ ڈنگن پھر دے وچ تو اوڈے، کھول کے رکھو اکھاں

جان لو، سُن لو گن کھول کے، کھولو دل تے دماغ دیاں اکھیاں
اپنا لہو اپنا، اپنے ای اپنے ہوندے، بھاویں آزماؤ کروڑاں لکھاں

و کھریاں رہنا، کجھ نا کہنا، اپنے دکھ آپے سہنا کوئی وڈیائی نہیں
وانگ زبائیں بتیاں دن داں اندر میں وچ شریکاں وساں

رب توں منگ

چھڈ دے ریت فقیری والی در در دے پھیرے
اپنے پیریں کھلوتیں گاتے مکن گے ہنیرے

اک در ایہا وڈا اچا کوئی نا خالی جائے
ٹھولیاں بھر بھر جاندا جھیرا بن کے سوالی جائے

چھڈ دے در شریکاں والے رب سچے کولوں منگ
ہر اک تے رحمتاں کردا جائے پر کدے نا پودے تنگ

سچے کھبے، اگے پچھے، امریکا چین سب جھوٹے لارے
کر بھروسہ اپنے بازوؤاں تے چھڈ دے جھوٹے سہارے

بھکیاں تنکیاں نوں کوئی نا کچھے کیہہ انسانی دستور
ڈاکواں تے چوراں کیہہ دینا تینوں کیہہ اہناں دے منشور

وگھو وگھرہن اکٹھے کھان چوریاں تے پاندے نیں لٹ
جدواری غریباں آئی فیر آپودھاپی پائی، جاندے نیں ٹٹ

گلاں جمہورتے پکے حقاں دیاں حیلے سارے کھان دے
چھڈ ایہہ گلاں، رب توں منگ، چارے کر گھر وسان دے

جھوٹھیاں اڈیکاں

اکھاں پھیریاں سجناں توں، کیوں اڈیکاں لائیاں نہیں
میں لاج پیار رکھاں، پر اوہنے گُوڑیاں لیکاں لائیاں نہیں

ہُن مین کیویں کراں اعتبار ایس پنڈ وچ رہن والیاں تے
جدوں رل کے سنھاں پنڈ دے وسیکاں لائیاں نہیں

ایہہ ہو کے لین نال ناں غریباں چڑھ پجارو پراڈو تے
لوکاں میرے پنڈ دیاں کھوتی ریڑھی تے سیٹھاں لائیاں نہیں

کنو کہواں بہیرا، کنو دل دے وین سناواں سارے اکو ہوے
میرے گھرتے فصلاں نوں اگاں اپنے شریکاں لائیاں نیں

بھرا نوں بھرا کول نا بھین دین، دل دی گل کہن نا دین
اتھے لڑائیاں پیاں، ساریاں اگاں گن باریکاں لائیاں نیں

سچیاں یاریاں

جے توں چھے دن مل سکدا ایں تاں میں یاریاں لاواں
جے توں ساڈے گھر آسکدا ایں تاں میں بوہے باریاں لاواں

سننے نہیں میں حیلے بہانے تے جھوٹھے تچے وچاراں نوں
جے توں کریں گلاں چٹیاں نتاریاں تاں میں یاریاں لاواں

پھریں نال ویریاں ہسدا کھیڈا ایدھر اودھر
جے توں چالے بہیڑے چھڈ دیں تاں میں یاریاں لاواں

پھریں توں وچ بازاراں نال سنگھیاں سکھیاں یاراں
جے توں پیریں عشق جھانجراں پائیں تاں میں یاریاں لاواں

بلیاں تیریاں کھڑ کھڑ ہسن، دل دے راز کھل کے دس
جے توں تصویر ساڈری اکھیں سجائیں تاں میں یاریاں لاواں

جدوں کانگ بنیرے بولے، دل تیرا دھک دھک ڈولے
جے تیرا ناں نال ناں میرے آئے تاں میں یاریاں لاواں

سیاسی رنگ تے چالاں

انوکھے رنگ سیاست والے وکھریاں ایڈیاں چالاں
سویرے کجھ شامیں کجھ، سدیاں پٹیاں ایڈیاں مثالاں

کہیڑے قول قرار کہیڑے اصول ایڈھے وانگوں گرگٹ
کدے ناں ہون سوکھے کم، کدے کرے سب محالاں

وڈیاں کاراں وڈیاں ماراں، اوّے جوڑ تے توڑ
لوکیں ترسن ساریاں شینواں تے پھرن بریاں حالاں

رنگ برنگے نعرے مارن، ساریاں گلاں منٹوں و سارن
پٹھے سدھے دین جواب، پلہ ایہہ نا کدے سوالاں

وڈے وڈے جلسے کرن، جلوس تے ریلیاں کڈی جان
سدا تُو اِکو رٹ ایہہ لاون جلسے وچ وانگ قوالاں

جلسیاں دے وچ جدوں کوئی نا آوے ووٹر کنی نا پھڑائے
پھرن کر دے تڑلے منبتاں، کہندے آوہن سنیں بالاں

ساریاں مسئلیاں نوں حل اے کر دے، کدے نا ڈر دے
کوئی نا اتھھے شے ایہہ ایسی جھیردی نظراں تے باہر خیالاں

وکھرنے وکھرے کم اہناں دے نویں بھیس وٹاوندے
کہندے بازیاں لانا وڈا کم سیاسی کرن اہنوں نال کمالاں

ساون بھادوں دے بدلاں وانگوں چلدی سیاست
پتہ نا لگے رُکدے کدوں و سدھے کسراں میں آزمالاں

اوتھے دے اوتھے کھلوتے سالان توں، ترقی مول ناکیتی
 دیس ساڈے وچ چنگی نہیں سیاسی کھیڈ، کھیڈ ایہہ بالان

سدھے رُخ دا پتہ ناکوئی، پُٹھے راہ دا فرق ناکوئی
 اکوٹھاں تے کھلوکے دوڑیے، پرسوں، کل تے کئی سالان

خوف دے سائے

میں ہن ڈردار ہنداواں

اپنیاں ای ساواں توں

پر چھاویاں توں

میر — پنے پر چھاویں

وانگ مینوں کالیاں ناگاں لگن

ہلوتے نیں پھناں کھلار کے

چار چو فیرے مینوں

لگن ہنیرے ای ہنیرے

گھپ ہنیرے

دنبے دو پہرے

ہر پا سے مینوں ڈسدے کالے ناگاں والے ہنیرے

میرے تن بدن وچ ہنیرے

میرے سچے کھبے ہنیرے

میرے اگے چکھے ہنیرے

میریاں گلاں وچ ہنیرے

میری سیاست وچ ہنیرے

مینوں کسے تے اعتبار نہیں رہیا اے

مینوں شاید اپنے آپ تے وی اعتبار نہیں رہیا

مینوں ہر کوئی ڈنگدا نظر آوند اے

میرے چار چو فیرے خوف دیاں ڈاراں جھلی پائی

خوف دے ناگاں دیاں شوکاں کولوں

ڈردیاں ماریاں میں سچ نہیں بولدا

میں شاید سچ بول نہیں سکدا

پورا تول میں تول نہیں سکدا

میں سچ بول نہیں سکدا

پر میں کدوں تک جھوٹ دیاں ہنیریاں

وچ گوا چار ہواں گا

سچ نونوں دب کے جھوٹ کہواں گا

مگر میں اک دن شاید

میں اہناں ہنیریاں دیاں ناگاں نونوں

مار دیاں گا

ساڑ دیاں گا

میں سارے ہنیرے مکا دیاں گا

میرے خوف مک جان گے

میرے ہنجوسک جان گے

میرے دشمن مک جان گے

میں اک جتیا کھڑاری بن کے

میدان لٹ لوواں گا

جت جاواں گا

پر مینوں نہیں پتہ میریاں ایہہ خوف بھریاں چالاں

مینوں کتھے تیک لے جان گئیاں

شاید میں اٹکلا ای رہ جاواں گا

اٹکلا، اٹکلا، اٹکلا..... اٹکلا ای۔

پھل تے کنڈے

پھلاں لائی رونق اتھے، گنڈیاں وند کڈے نیں
پھل تے کنڈے جوڑ کے بیٹھے کندھے نال کندھے نیں

پھلاں دی خوشبو روک نا سکن ایہہ تیکھیاں نوکاں
عشق گلاں نیں رُکدیاں نال تیکھیاں ٹوکاں

پھل تے کنڈے اتھے نالو نال نیں رہنے سدا
عاشقاں تے معشوقاں اتھے اکٹھیاں غم نیں سہنے سدا

دنیاں دیاں سرکاراں وچ عشق دیاں جتاں ہون گئیاں
بھاویں سسیاں، سوہنیاں تے ہیراں جانان کھون گئیاں

اک دن پھلاں تے کنڈیاں دے سمجھوتے ہون گے
پھلاں دیاں خوشبوواں دے کنڈے محافظ ہون گے

میں نامناں

ظلم دیاں تلواراں نوں میں نا مناں

فرق دیاں اچیاں دیواراں نوں میں نا مناں

تواڈیاں جھوٹھیاں شاناں نوں میں نا مناں

غیراں دے ارماناں نوں، میں نا مناں

جھوٹھیان ڈاہڈیاں رسماں نوں میں نا مناں
ظلم دیاں رسماں قسماں نوں میں نا مناں

تیرے عشق دیاں اوکھیاں راہواں نوں میں نا مناں
تیریاں لمیاں بانواں نوں میں نا مناں

لائئ لگاں دیاں یاریاں

گچے گناں تے گچے دلاں دالائئ لگ نا نبھاون یاریاں نوں
زندگی بھر ترسدے، بن لائئ لگ چتیاں محبتاں ہاریاں نوں

اوہ راہواں نہیں نبھدیاں، راتاں نہیں کٹ دیاں
جھیڑیاں لنگدیاں نہیں چندیان ہتھیں سولاں کھلاریاں نوں

اچے کدی نا اڈن اوہ پنچھی جہاں دے پرگٹ دتے ہون
بے ہمتے بھیڑے لوک، ترسدے رہن اچیاں اڈاریاں نوں

توفدے اوہ مرجاندے، سکھ چین نا پاؤن حیاتی وچ اپنی
دل لاکے دل نوں توڑ لینا فیر اڈیکن یاریاں وساریاں نوں

اوہ کدی نا وسن گھریں اپنے نال سلوک پیار دے
نکل بازار آئیاں، چسکے بہیڑے پئے جہاں رناں کواریاں نوں

یار لہ لے جے لبھدا ای، پیار لہ لے جے لبھدا ای
بچ کے رہیں سدا لائی لگاں دیاں یاریاں تے خواریاں نوں

اوہ اچیاں لمیاں ماڑیاں ڈھے پیندیاں نیں لے پیندیاں نیں
ہمیریاں زمانے دیاں ڈھا دیندیاں چنگیاں اُساریاں نوں

پھاڑ درواں تے غماں آپیندے رہن روندیاں سدا اوہ
چین آوندے نہیں جھوٹھے عاشقاں دیاں ماریاں نوں

اوہ منزلیں کدی نا اپڑدے نہیں جہاں راہواں ملیاں ڈنگیاں
چور ڈاکو لٹن، شینہہ کھان پٹیاں راہواں دیاں سواریاں نوں

احمد فرار

(برموق وصال ۲۵ اگست، ۲۰۰۸)

اچا ناں کینا اردو ادب والا توں ہو یا ایں فرار اتھے
تیریاں اچیاں اڈاریاں، توں کھولے نیں راز اتھے

کتھوں لہمن گے یار تیرے، کیویں ہون گے مان تران
توں پا جدائیاں دور چلیا، کچھے رہ گئے تیرے شعر سامان

گلاں ڈونگھیاں دلاں والیاں کر گئیوں، راز نیاز اتھے
مانواں حمدیاں نیں پتر ہزار، پرنا ہوسی کوئی فرار اتھے

تو آکھیا "اب کے ہم کچھڑے تو شاید کبھی خوابوں میں ملیں
جس طرح سوکھے ہوئے پھول کتابوں میں ملیں"

لوک رون کر کے یاد تینوں شعراں تیریاں کوئی جوڑ نہیں
جوڑ لفظاں دے توں ایسے جوڑ دتے جہاں کوئی توڑ نہیں

فیر آکھیا "غم دنیا بھی غم یار میں شامل کر لو
نشہ بڑھتا ہے شرابیں جو شرابوں میں ملیں "

ہنجور وکیاں رُکدے نہیں تیرے جان، تیرے وصال تے
پرمان کرے گا اردو ادب، تیرے تے، تیرے کمال تے

بسم اللہ الرحمن الرحیم

الحمد لله رب العالمین

والصلاة والسلام على من لا نبي بعده

وبعد فقد حضر

الحمد لله رب العالمین

والصلاة والسلام على من لا نبي بعده

والصلاة والسلام على من لا نبي بعده

وبعد فقد حضر

الحمد لله رب العالمین

والصلاة والسلام على من لا نبي بعده

والصلاة والسلام على من لا نبي بعده

وبعد فقد حضر

BOOKS BY G. M. CHAUDHRY

1.	The Intellectual Property, Intellectual Property Laws in Pakistan and International Treaties on IPR's
2.	Telecommunications Laws
3.	Guide to Intellectual Property Laws
4.	Telecommunications & Telecommunications Laws in Pakistan
5.	Information Technology, E-Commerce and Cyber Crimes Laws
6.	The Intellectual Property Code
7.	Manual of Military Lands Administration
8.	Pakistan Military Laws
9.	The Protection of Women (Criminal Laws Amendment) Act, 2006
10.	Women and Protection of Women Rights
11.	Islamabad High Court (Establishment) Order, 2007
12.	Art of Writing Effective Essays
13.	Parliament and Parliamentarians's Law
14.	Practical Approach to Legislative Drafting
15.	Chaudhry's Annotated Constitution of Pakistan, 1973
16.	Effective Comprehension and Precise Writing
17.	Islamabad High Court Rules
18.	Dictionary of English Verbs
19.	Manual of Legislative Drafting - A Training Manual
20.	Manual of Bill Drafting - A Training Manual

FEDERAL LAW HOUSE

RAWALPINDI

Mian Plaza, Opposite Rawal Road,
Murree Road, Near Chandni Chowk,
Rawalpindi. PAKISTAN.

Tel: 4843011 - 4571229 - 0333-5477380

LAHORE

7, Turner Road, Near High Court, Lahore.
Tel: (042) 7363665 - 0322-4843011

ہُنسنِ وفا

جی۔ ایم۔ چوہدری

سی پی آئی پبلی کیشنز، کے آرائیل روڈ، راولپنڈی۔ فون: 051-4478717

تقسیم کنندگان : فیڈرل لاء ہاؤس، میاں پلازہ، چاندنی چوک، راولپنڈی۔ فون: 051-4843011